

Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu | Croatian Agency for Agriculture and Food

Godišnje izvješće
Annual Report
2025

SVINJOGOJSTVO

PIG BREEDING

Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu
Croatian Agency for Agriculture and Food

Centar za stočarstvo
Centre for Livestock Breeding

SVINJOGOJSTVO
PIG BREEDING

**GODIŠNJE
IZVJEŠĆE
ZA 2025.
GODINU**

**ANNUAL
REPORT
FOR 2025.**

OSIJEK, svibanj 2026.

Pravna osnova <i>Legal basis</i>	Zakon o Hrvatskoj agenciji za poljoprivredu i hranu (NN 111/2018) <i>Law on the Croatian Agency for Agriculture and Food</i>
Izdavač <i>Publisher</i>	Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu <i>Croatian Agency for Agricultural and Food</i>
Adresa / Address Telefon / Phone E-mail Web	Kardinala Alojzija Stepinca 17, 31 000 Osijek +385 (0)31 275 200 hapih@hapih.hr www.hapih.hr
Odgovorna osoba izdavača <i>Responsible person of the publisher</i>	Hrvoje Hefer, mag. ing. bil.
Uredništvo <i>Editorial</i>	Centar za stočarstvo <i>Centre for Livestock Breeding</i>
Adresa / Address Telefon / Phone E-mail	Vinkovačka cesta 63 c, 31 000 Osijek +385 (0)31 275 186 cs@hapih.hr
Prikupljanje podataka <i>Data collected by</i>	Područni uredi Centra za stočarstvo <i>Regional offices of Centre for Livestock Breeding</i> Odjel za svinjogojstvo Centra za stočarstvo <i>Pig Breeding Department of Centre for Livestock Breeding</i> Uzgojna udruženja <i>Breeder associations</i> Velike farme <i>Large farms</i>
Laboratorijska analitika <i>Laboratory analytics</i>	Laboratorij Banke gena domaćih životinja <i>Laboratoy of Animal Gene Bank</i>
Obrada podataka <i>Data processing</i>	Centar za stočarstvo <i>Centre for Livestock Breeding</i> Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane <i>Ministry of Agriculture, forestry and fisheries</i> <i>Directorate for Livestock and Food Quality</i>
Oblikovanje / Design	Studio HS d.o.o. Osijek
ISSN	2939-4503
Molimo korisnike da pri korištenju podataka navedu izvor	<i>Users are kindly requested to state the source</i>

Sadržaj / Contents

PREDGOVOR / PREFACE	5
1. O HRVATSKOJ AGENCIJI ZA POLJOPRIVREDU I HRANU <i>ABOUT THE CROATIAN AGENCY FOR AGRICULTURE AND FOOD</i>	8
1.1. CENTAR ZA STOČARSTVO / CENTRE FOR LIVESTOCK BREEDING	9
2. NOVOSTI U SEKTORU / NEWS IN THE SECTOR	13
2.1. SVINJOGOJSTVO U HRVATSKOJ / PIG BREEDING IN CROATIA	13
2.2. NOVOSTI IZ CENTRA ZA STOČARSTVO <i>NEWS FROM THE CENTRE FOR LIVESTOCK BREEDING</i>	19
2.3. SURADNJA S UZGOJNIM UDRUŽENJIMA <i>COOPERATION WITH BREEDER ASSOCIATIONS</i>	29
3. PROVEDBA AKTIVNOSTI / ACTIVITIES	33
3.1. BROJNO STANJE SVINJA / FIGURES IN PIG BREEDING	33
3.2. VELIKE FARME / HOLDINGS	44
3.2.1. Proizvodnost krmača / Production of sows	44
3.2.2. Rezultati tova / Fattening results	52
3.3. OBITELJSKA POPLJOPRIVREDNA GOSPODARSTVA <i>FAMILY FARMS</i>	55
3.3.1. Proizvodnost krmača / Production of sows	55
3.4. PERFORMANCE FIELD TEST / PERFORMANCE FIELD TEST	58
3.5. GENETSKO VREDNOVANJE / GENETIC EVALUATION	65
3.6. LABORATORIJSKO TESTIRANJE NA STRESNU OSJETLJIVOST <i>LABORATORY TESTING ON STRESS SENSITIVITY</i>	67
3.7. PROMET UZGOJNO VALJANIH SVINJA I SJEMENA <i>TRADE OF HERDBOOK PIGS AND SEMEN</i>	69

4. AKTIVNOSTI SEKTORA PODRUČNIH UREDA	
<i>THE ACTIVITIES OF DISTRICT OFFICES SECTOR</i>	71
4.1. PROVEDBA OZNAČAVANJA I EVIDENCIJE SVINJA	
<i>THE ACTIVITIES IN IDENTIFICATION AND RECORDING OF PIGS</i>	76
5. OZNAČAVANJE I REGISTRACIJA DOMAĆIH ŽIVOTINJA	
<i>IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF DOMESTIC ANIMALS</i>	77
5.1. SUSTAV OBVEZNOG OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE SVINJA	
<i>THE SYSTEM OF UNIQUE IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF PORCINE ANIMALS</i>	78
6. KONTROLA OCJENJIVANJA NA LINIJI KLANJA ŽIVOTINJA (KOLK)	
<i>CARCASSES CLASSIFICATION CONTROL</i>	85
6.1. RAZVRSTAVANJE SVINJSKIH TRUPOVA U 2025. GODINI	
<i>CLASSIFICATION OF PIG CARCASSES IN YEAR 2025</i>	86
7. STOČARSKE IZLOŽBE / LIVESTOCK EXHIBITIONS	90
8. STRUČNI SKUPOVI I OSTALE AKTIVNOSTI	
<i>EDUCATIONS AND OTHER ACTIVITIES</i>	91
8.1. SAVJETOVANJE UZGAJIVAČA / BREEDERS CONFERENCE	91
8.2. EDUKACIJE DJELATNIKA I UZGAJIVAČA	
<i>EDUCATION OF EMPLOYEES AND BREEDERS</i>	92
8.3. GLASILO SREDIŠNJEG SAVEZA UDRUGA UZGAJIVAČA SVINJA HRVATSKE / MAGAZINE OF BREEDERS ASSOCIATION	95
9. PRILOZI / ATTACHMENTS	96
10. ZNANSTVENO STRUČNA SURADNJA I PUBLICIRANJE	
<i>SCIENTIFIC PROFESSIONAL COOPERATION AND PUBLICATION</i>	98
11. IZVJEŠĆE PRIPREMILI / AUTHORS	99

PREDGOVOR / PREFACE

Ovo godišnje izvješće daje sveobuhvatan prikaz ključnih brojčanih pokazatelja stanja uzgoja svinja u Republici Hrvatskoj, uz poseban naglasak na kretanja i trendove u posljednjih deset godina.

U godišnjem izvješću su predstavljene zajedničke aktivnosti Centra za stočarstvo Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu (HAPIH) i uzgojnih udruženja, koje se provode u okviru uzgojnih programa po pojedinim pasminama.

Pri tome je važno istaknuti ovlaštenje Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva za provedbu testiranja rasta i razvoja, praćenja proizvodnih svojstava te genetskog vrednovanja domaćih životinja svim uzgojnim udruženjima za one djelatnosti za koje uzgojna udruženja nemaju dostatne financijske i/ili druge kapacitete.

Na kraju 2025. godine u Republici Hrvatskoj evidentirano je ukupno 64.000 krmača, što je smanjenje za 10 % u odnosu na 2024. godinu. Istodobno u sustav kontrole proizvodnosti uključeno je nešto više od 27.300 uzgojno valjanih krmača, što je 4 % manje nego godinu prije.

This Annual Report provides a comprehensive overview of the key numerical indicators of the state of pig production in the Republic of Croatia, with particular emphasis on developments and trends over the past ten years.

Annual Report presents joint activities carried out by the Centre for Livestock Breeding of the Croatian Agency for Agriculture and Food (HAPIH Centre for Livestock Breeding) and breeding associations within the framework of breeding programs for individual breeds.

It is important to highlight the authorization granted by the Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries for conducting growth and development testing, monitoring production traits, and performing genetic evaluation of domestic animals for all breeding associations in those activities for which they do not have sufficient financial and/or other capacity.

At the end of 2025, a total of 64,000 sows were recorded in the Republic of Croatia, representing a decrease of 10 % compared to the previous year. At the same time, slightly more than 27,300 breeding sows were included in the production performance recording system, which is a decrease of 4 %.

Tijekom 2025. godine zabilježeni su novi slučajevi Afričke svinjske kuge, a djelatnici Centra za stočarstvo sudjelovali su u provedbi veterinarskih posjeta prema procjeni rizika (VPR) na području Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije.

U 2025. godini u primjeni je nova aplikacije „Selekcija svinja“ na HAGRIS platformi koja je unaprijedila sustav prikupljanja, praćenja i obrade podataka kao i bržu obradu i dostavu rezultata uzgajivačima.

U suradnji s uzgojnim udruženjima izvornih pasmina i Središnjim savezom uzgajivača svinja nastavili smo raditi genotipizacije u svinjogojstvu.

Osim statističkih pokazatelja, izvješće obuhvaća i pregled rezultata primjene uzgojnih metoda i programa, kao i informacije o novim pristupima u uzgoju, suradnji s uzgojnim udruženjima te provedenim edukacijama.

Iako je izvješće primarno publikacija Centra za stočarstvo HAPIH-a, radi cjelovitijeg uvida u stanje i razvoj svinjogojstva u Republici Hrvatskoj uključeni su i podaci Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

During 2025, new cases of African swine fever were recorded, and employees of the HAPIH Centre for Livestock Breeding participated in the implementation of veterinary visits based on risk assessment (VPR) in the areas of Osječko-baranjska and Vukovarsko-srijemska county.

In 2025, a new application, “Pig Selection,” was introduced on the HAGRIS platform, improving the system of data collection, monitoring, and processing, as well as enabling faster analysis and delivery of results to breeders.

In cooperation with breeding associations of indigenous breeds and the Central Association of Pig Breeders, we continued to carry out genotyping in pig production.

In addition to statistical indicators, the report also includes an overview of the results of applied breeding methods and programs, as well as information on new approaches in breeding, cooperation with breeding associations, and conducted education activities.

Although this report is primarily a publication of the HAPIH Centre for Livestock Breeding, for the purpose of providing a more comprehensive overview of the state and development of pig production in the Republic of Croatia, data from the Directorate for Livestock Breeding and Food Quality of the Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries have also been included.

Vjerujem da će ovo izvješće biti korisno svim sudionicima u sektoru te pridonijeti njegovu daljnjem razvoju. Ovom prilikom zahvaljujem djelatnicima Centra za stočarstvo HAPIH-a, kao i svim suradnicima koji su sudjelovali u izradi izvješća i svojim radom doprinijeli očuvanju i unapređenju svinjogojstva u Republici Hrvatskoj.

*Ravnatelj Hrvatske agencije za poljoprivredu i hranu
Hrvoje Hefer, mag. ing. bil.*

I believe that this report will be useful to all stakeholders in the sector and contribute to its further development. I would like to take this opportunity to thank the employees of our Centre for Livestock Breeding, as well as all contributors who participated in the preparation of this report and, through their dedicated work, contributed to the preservation and improvement of pig breeding in the Republic of Croatia.

*Executive Director of the Croatian Agency for Agriculture and Food
Hrvoje Hefer, BSc*

1. O HRVATSKOJ AGENCIJI ZA POLJOPRIVREDU I HRANU

ABOUT THE CROATIAN AGENCY FOR AGRICULTURE AND FOOD

Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (HAPIH) je specijalizirana javna ustanova u području poljoprivrede, hrane i ruralnog razvoja, koja širok raspon svojih djelatnosti iz navedenih područja obavlja kroz osam ustrojstvenih jedinica – centara. Djelatnosti HAPIH-a obuhvaćaju aktivnosti u stočarstvu, kontroli kvalitete stočarskih proizvoda, zaštiti bilja, zaštiti tla, sjemenarstvu i rasadničarstvu, vinogradarstvu, vinarstvu, uljarstvu, voćarstvu, povrćarstvu i sigurnosti hrane. Svaka ustrojstvena jedinica pokriva određeni segment djelatnosti, a one su: Centar za sjemenarstvo i rasadničarstvo (Osijek), Centar za sigurnost hrane (Osijek), Centar za stočarstvo (Osijek), Centar za tlo (Osijek), Centar za kontrolu kvalitete stočarskih proizvoda (Križevci), Centar za vinogradarstvo, vinarstvo i uljarstvo (Zagreb), Centar za voćarstvo i povrćarstvo (Zagreb) te Centar za zaštitu bilja (Zagreb). Osim centara HAPIH ima još dvije ustrojstvene jedinice – Ured ravnatelja i Sektor za podršku poslovnih procesa, obje sa sjedištem u Osijeku, gdje je sjedište HAPIH-a. Zahvaljujući mreži od 20 područnih ureda Centra za stočarstvo, specifične djelatnosti HAPIH-a pokrivaju cijelo područje Republike Hrvatske. Stručnjaci HAPIH-a pružaju stručnu i znanstvenu potporu Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva primarno kod izrade zakonske legislative, stručnih mišljenja i podloga te provođenju laboratorijskih analiza uzoraka za fitosanitarnu, poljoprivrednu i vinarsku inspekciju. HAPIH ima ulogu u diseminaciji znanja, istraživanja i razvoja te pronalaženja inovativnih rješenja u području poljoprivrede. Sve aktivnosti HAPIH-a u funkciji su unaprjeđenja domaće poljoprivredne proizvodnje.

1.1. CENTAR ZA STOČARSTVO / CENTRE FOR LIVESTOCK BREEDING

HAPIH-ov Centar za stočarstvo obavlja poslove u području stočarstva, kao što su: označavanje i registracija domaćih životinja, testiranje rasta i razvoja te proizvodnih odlika, genetsko vrednovanje, suradnja s uzgojnim udruženjima, promocija uzgoja, informiranje i edukacija uzgajivača, sudjelovanje u programima očuvanja i zaštite izvornih pasmina, pružanje potpore poljoprivrednim proizvođačima pri administriranju i podnošenju zahtjeva za potpore, sudjelovanje u kontroli izravnih plaćanja na terenu itd.

HAPIH je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva ovlastilo za provedbu testiranja rasta, razvoja, proizvodnih odlika (fenotipa) i genetskog vrednovanja uzgojno valjanih životinja. Važna značajka je certifikacija od Međunarodne organizacije za kontrolu proizvodnosti domaćih životinja (ICAR - International Comitee for Animal Recording), što je potvrđeno Certifikatom kvalitete. Posjedovanje ICAR-ovog Certifikata kvalitete podrazumijeva stalnu prilagodbu opće prihvaćenim međunarodnim standardima. Najvažnija prednost dobivanja certifikata je potvrđivanje visoke kvalitete i sigurnosti usluga koje HAPIH pruža svojim korisnicima, dok je neizravna korist vezana uz očuvanje povjerenja korisnika u rezultate navedenih aktivnosti te primjenu tih rezultata.

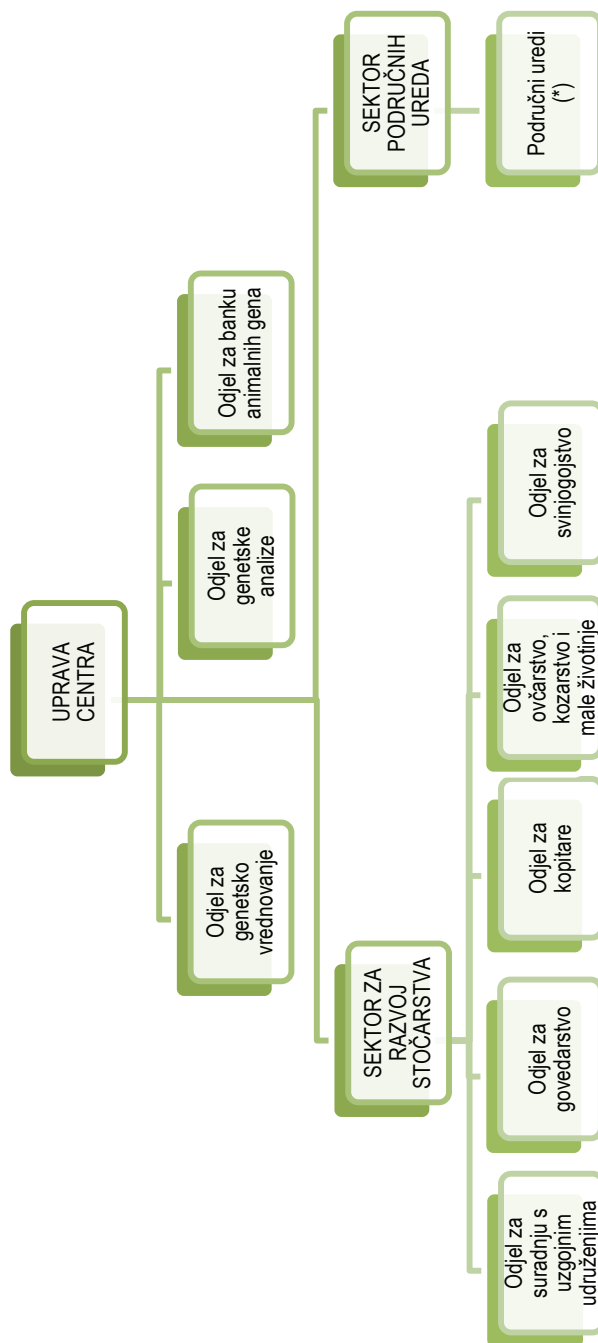

Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu je od 2022. godine punopravna članica Međunarodne organizacije za animalnu genetiku (ISAG - International Society for Animal Genetics), a od rujna 2023. godine HAPIH-ov laboratorij uvršten je u najviši 1. rang točnosti genotipizacije. Posjedovanje ISAG-ovog certifikata kvalitete potvrđuje kvalitetu pruženih

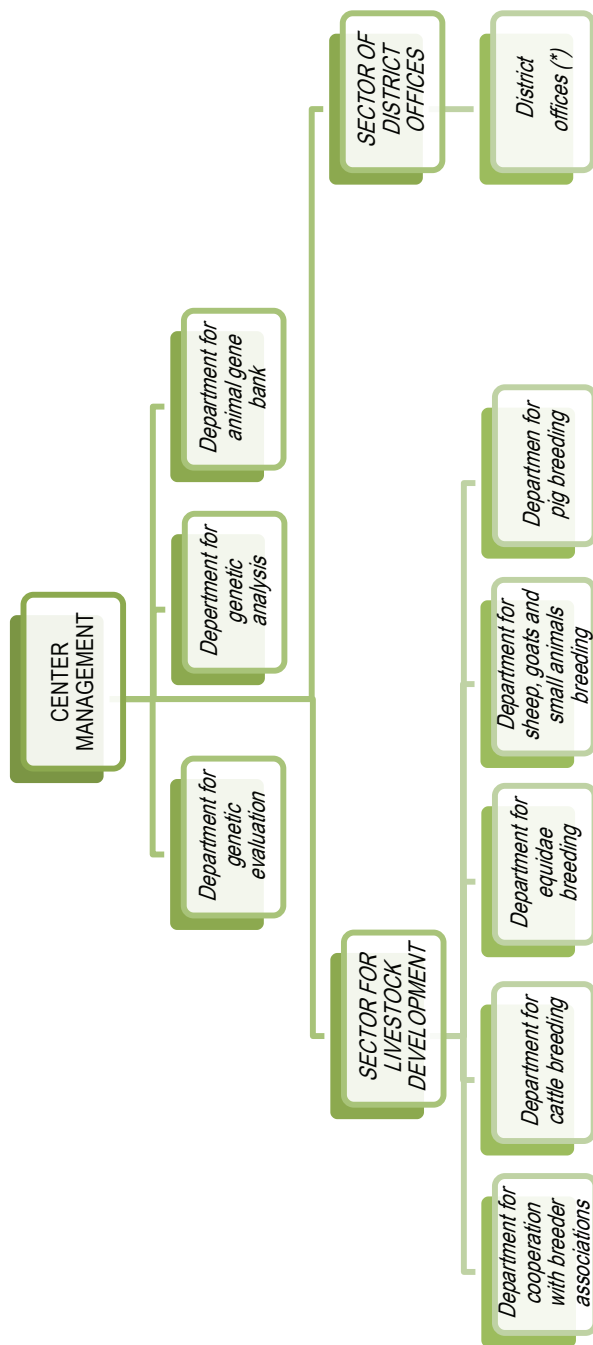
usluga u genotipizaciji i potvrđivanju roditeljstva na međunarodnoj razini svrstavajući laboratorij HAPIH-a u najbolje svjetske laboratorije. Centar za stočarstvo također je certificiran i prema normi ISO 9001:2015.

Slijedom toga su većina uzgojnih udruženja u stočarstvu odabrala HAPIH za „treću stranu“ odnosno partnera u provedbi specifičnih aktivnosti iz uzgojnih programa, uključujući pet uzgojnih udruženja u sektoru svinjogojstva.

Schema 1. Organizacijski ustroj Centra za stočarstvo
Organisation chart of Centre for livestock breeding

*popis i kontakti 20 područnih ureda navedeni su u poglavlju Aktivnosti Sektora područnih ureda

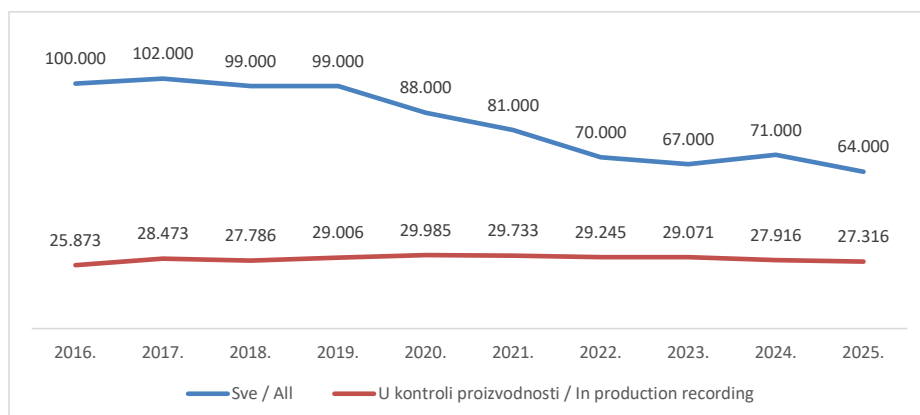
* the list and contacts of 20 regional offices are listed in the chapter Activities of the District Offices Sector

2. NOVOSTI U SEKTORU NEWS IN THE SECTOR

2.1. SVINJOGOJSTVO U HRVATSKOJ / PIG BREEDING IN CROATIA

Ukupan broj krmača u Republici Hrvatskoj (RH) na kraju 2025. godine iznosio je 64.000, što je smanjenje za 9,9 % u odnosu na prethodnu godinu. U kontrolu proizvodnosti uključeno je 27.316 uzgojno-valjanih krmača, što je smanjenje za 4 % (grafikon 1). U kontroli proizvodnosti na velikim farmama uzgaja se 88 %, a na obiteljskim gospodarstvima 12 % krmača.

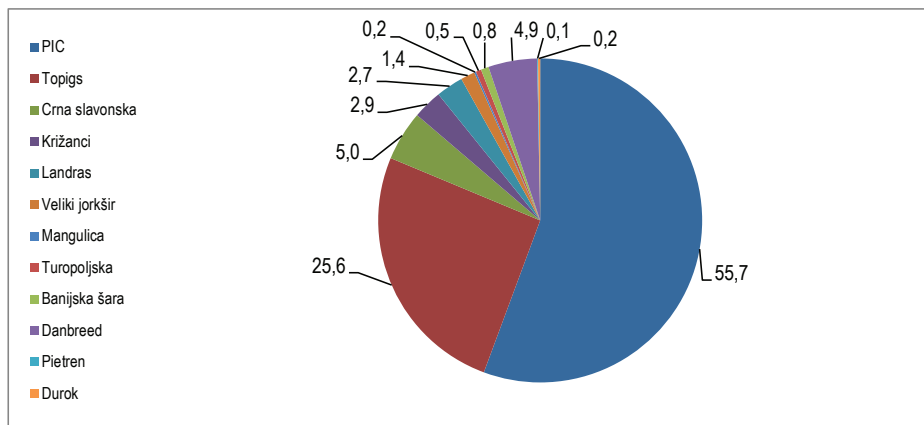
Grafikon 1. Trendovi u populaciji krmača / Trend in the sow population size

Izvor / Source: HAPIH i DZS

U pasminskoj strukturi uzgojno valjanih krmača (grafikon 2) prevladavaju hibridi (PIC, Topigs i DanBred) sa 86,2 %, slijede hrvatske izvorne pasmine i pasmine obuhvaćene hrvatskim uzgojnim programom. Crna slavonska pasmina svinja je najbrojnija hrvatska izvorna pasmina, a slijede banijska **šara i turopoljska pasmina**.

Grafikon 2. Pasminska struktura krmača u kontroli proizvodnosti, %
Breed structure of the sow in production recording %

Izvor / Source: HAPIH

Kontrola i suzbijanje afričke svinjske kuge u RH

African Swine Fever in the Republic of Croatia

Afrička svinjska kuga (ASK) je virusna zarazna bolest od koje mogu oboljeti sve domaće i divlje svinje bez obzira na dob, spol i pasminu, a odlikuje se hemoragijskim sindromom (krvarenjima) te visokim morbiditetom i mortalitetom. Zbog visokog mortaliteta (u akutnom tijeku i do 100 %), relativno brzog širenja i izravnih i neizravnih šteta, ASK predstavlja jednu od najznačajnijih zaraznih bolesti svinja.

Sprječavanje, kontrola i iskorjenjivanje ASK-a pitanje je visokog prioriteta za Republiku Hrvatsku i Europsku uniju (EU), jer predstavlja ozbiljan rizik za važan sektor svinjogojstva, populaciju divljih svinja i okoliš. Bolest nije opasna za ljude i druge životinje, već isključivo za domaće i divlje svinje. Uzročnik bolesti je DNA virus s ovojnicom koji spada u rod *Asfivirusa* iz porodice *Asfarviridae*. Populacija divljih svinja u kojoj cirkulira virus ASK-a glavni je izvor zaraze za domaće svinje, a virus je izrazito otporan na vanjske uvjete i ostaje dugotrajno prisutan u okolišu na zaraženom području. Do danas nije razvijeno cjepivo protiv ASK-a, te nema drugog načina iskorjenjivanja u slučaju pojave ASK-a, osim provedbe strogih mjera kontrole, uključujući usmrćivanje domaćih svinja na zaraženim objektima (lokacijama) te odstrel i smanjenje populacije divljih svinja.

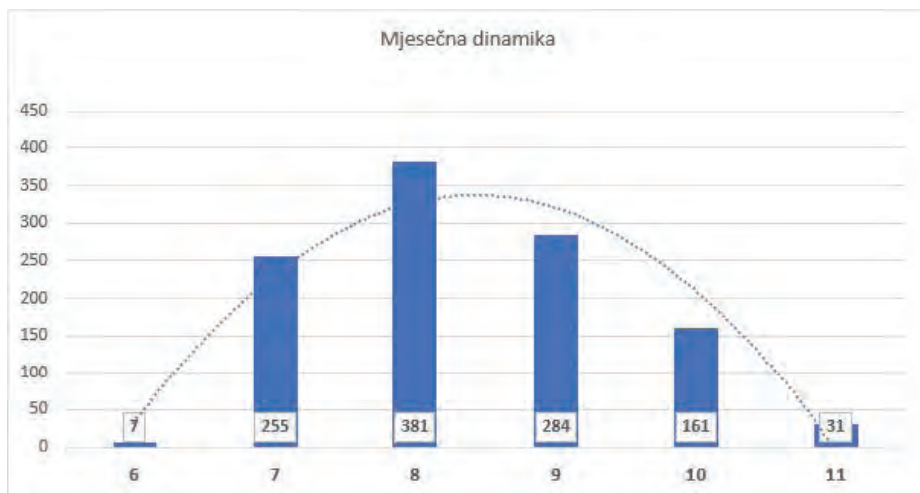
Afrička svinjska kuga u držanim (domaćih) svinja u RH prvi puta je potvrđena 26. lipnja 2023. godine na području Vukovarsko-srijemske županije u naselju Posavski Podgajci na općini Drenovci. Bolest se tijekom sljedećih nekoliko mjeseci ubrzo proširila na veće područje Vukovarsko-srijemske županije zatim u ograničeno područje Brodsko-posavske te tijekom listopada na ograničeno područje Osječko-baranjske županije, sve uz granicu s Vukovarsko-srijemskom županijom. Ukupno je bilo 1.124 gospodarstava na kojima je izbila afrička svinjska kuga, a te godine usmrćeno je 37.154 svinje. Najviše izbijanja 1.105 bilo je na području Vukovarsko-srijemskoj županiji, zatim 15 na Osječko-baranjskoj županiji i najmanje 4 u županiji Brodsko-posavskoj.

Tablica 1. Učestalost izbijanja afričke svinjske kuge u RH / Frequency of African swine fever outbreaks in the Republic of Croatia

Godina	Domaće svinje (usmrćeno)	Broj gospodarstava	Divlje svinje (pozitivno)
2023.	37.154	1.124	13
2024.	427	6	39
2025.	16.045	53	461

Izvor / Source: MPŠR

Iz priložene tablice vidljiva je učestalost izbijanja ASK kod domaćih i divljih svinja u 2023., 2024. i 2025. godini. U 2023. godini prijetilo nam je ubrzano i naglo širenje bolesti u populaciji svinja, ali uspješnim mjerama i radnjama svih dionika u procesu (stručnjaka, institucija i uzgajivača) ova iznimno zarazna bolest stavljena je pod kontrolu. Na grafikonu je vidljiva dinamika izbijanja i kretanja afričke svinjske kuge u Republici Hrvatskoj tijekom najopasnijeg dijela epizootije.

Grafikon 3. Broj zaraženih grla po mjesecima / Number of infected pigs per month

Izvor / Source: MPŠR

Nakon više od pola godine bez novih slučajeva ASK-a dana 12. srpnja 2024. godine došlo je do ponovne pojave afričke svinjske kuge u držanim svinja u naselju Gradište na općini Gradište u Vukovarsko-srijemskoj županiji (1 izbijanje). Jedini novi slučajevi ASK-a u 2024. godini bili su u naselju Retkovci na općini Ivankovo (5 izbijanja).

Zbog širenja afričke svinjske kuge kontinuirano se ažuriraju i područja zona ograničenja I i III sukladno Provedbenoj uredbi (EU) 2023/594. Na zaraženim te na svim epidemiološki povezanim objektima provode se mjere sukladno Delegiranoj uredbi (EU) 2020/687 koje su neophodne za suzbijanje i daljnje sprječavanje širenja afričke svinjske kuge. Nakon svakog izbijanja bolesti na nekom području Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva objavljuje novo Rješenje o određivanju zone zaštite i zone nadziranja zbog izbijanja afričke svinjske kuge.

Posebno napominjemo da su kao glavni razlozi širenja bolesti utvrđene manjkave biosigurnosne i higijenske mjere te vjerojatni kontakt s virusom afričke svinjske kuge prisutnim u okolišu u kojem je bolest potvrđena u divljih svinja. Virus se vrlo lako može unijeti u uzgoje svinja putem kontaminirane obuće, ruku, stelje, vozila, predmeta i slično te je od presudne važnosti da subjekti - posjednici svinja redovito i bez iznimke provode čišćenje, pranje i dezinfekciju kako osobnu tako i svih predmeta, prostora i vozila kojima se može prenijeti virus.

U borbi protiv afričke svinjske kuge ključna je visoka razina biosigurnosti na objektima gdje se drže svinje i to je upravo ono što sami subjekti - držatelji svinja mogu i moraju unaprijediti. Pozivamo na kontinuiranu, odgovornu i dosljednu primjenu svih biosigurnosnih i higijenskih mjera kojima se jedino učinkovito može spriječiti unos bolesti u uzgoje svinja.

Potpore za ublažavanje posljedica afričke svinjske kuge u RH

U cilju ublažavanja posljedica ASK-a u Republici Hrvatskoj, odnosno nadoknade nastalih šteta uslijed pojave bolesti i mjera kontrole za suzbijanje iste, Vlada Republike Hrvatske donijela je tijekom 2023. i 2024. godine mjere ukupne vrijednosti veće od 45 milijuna eura. Provedba niza mjera nastavljena je i tijekom 2025. godine te su usvojene nove mjere u cilju očuvanja gospodarstava na pogođenom području. Za nastavak provedbe postojećih i provedbu novih mjera u Državnom proračunu za 2025. godinu osiguran je ukupan iznos od 20 milijuna eura.

U 2025. godini nastavljena je provedba Programa državne potpore za kompenzaciju smanjene vrijednosti tovnih svinja isporučenih na klanje iz zone ograničenja III uslijed primjene posebnih mjera za kontrolu afričke svinjske kuge, odobrenog od strane Europske komisije, a ukupne vrijednosti 22 milijuna eura, od čega je u 2025. godini osigurano 11 milijuna eura.

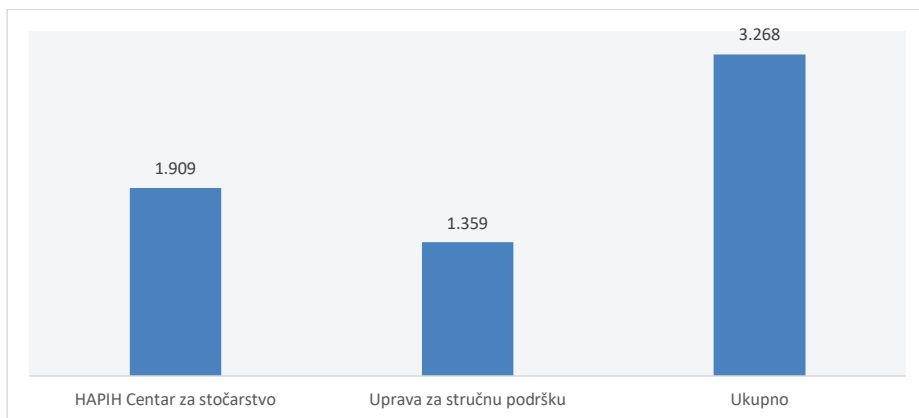
Također, nastavljena je i provedba potpore za nadoknadu propuštene dobiti gospodarstvima u vremenu nemogućnosti bavljenja svinjogojskom proizvodnjom iz Programa potpore gospodarstvima zbog narušenog proizvodnog potencijala uslijed provedbe naređenih mjera suzbijanja afričke svinjske kuge te iz Programa potpore za izostanak prihoda od svinjogojske proizvodnje zbog mjera suzbijanja afričke svinjske kuge, za koje je u 2025. godini osigurano ukupno 2 milijuna eura. Tijekom 2025. godine usvojen je i proveden Program potpore za obnovu narušenog proizvodnog potencijala na području zone ograničenja III zbog pojave afričke svinjske kuge vrijedan 4 milijuna eura a usmjeren na gospodarstva kojima su od strane inspektora izdana rješenja o dozvoljenoj dopremi svinja na gospodarstvo, kao i Program državne potpore za sufinanciranje unaprijeđenja biosigurnosnih uvjeta u objektima za uzgoj svinja vrijedan 3 milijuna eura.

Djelatnici Centra za stočarstvo HAPIH-a sudjelovali su u provedbi veterinarskih posjeta prema procjeni rizika (VPR-a) na području Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije

Od kraja rujna 2025. godine djelatnici Centra za stočarstvo HAPIH-a i službenici Uprave za stručnu podršku razvoju poljoprivrede MPŠR-a s područja Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije sudjelovali su u provedbi veterinarskih posjeta prema procjeni rizika na objektima na kojima se drže svinje na području Osječko - baranjske i Vukovarsko – srijemske županije. Prije početka same provedbe veterinarskih posjeta u Osijeku održane su edukacije za djelatnike HAPIH-ovog Centra za stočarstvo i službenika Uprave za stručnu podršku razvoju poljoprivrede MPŠR-a koji su sudjelovali u ovoj aktivnosti.

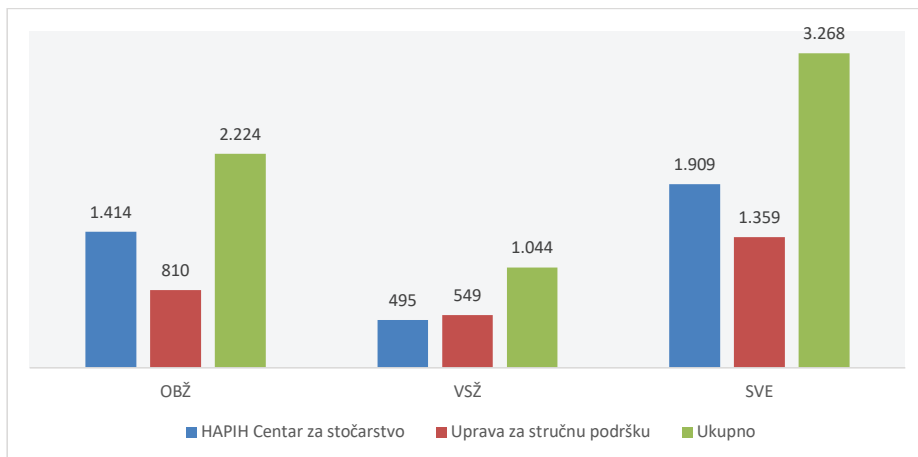
Grafikon 4. Ukupan broj obavljenih VPR-a prema instituciji

Total number of performed veterinary visits according to risk assessment per institution

Izvor / Source: HAPIH

U razdoblju od 30. rujna 2025. do 12. prosinca 2025. godine ukupno je obavljeno 3.268 VPR-a, od čega 1.909 (58 %) s djelatnicima Centra za stočarstvo HAPIH-a i 1.359 (42 %) sa službenicima Uprave za stručnu podršku MPŠR-a.

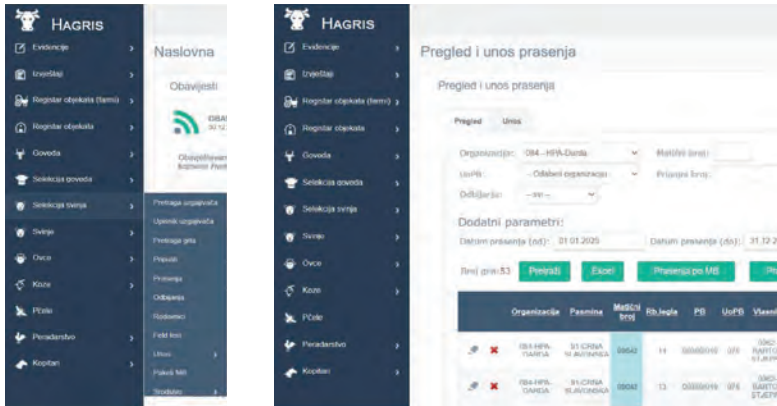
Grafikon 5. Ukupan broj obavljenih VPR-a prema županiji*Total number of veterinary visits performed according to risk assessment by county*

Izvor / Source: HAPIH, Napomena: OBŽ – Osječko baranjska županija, VSŽ – Vukovarsko srijemska županija

U razdoblju 30. rujna 2025. do 12. prosinca 2025. godine ukupno je obavljeno 2.224 VPR-a u Osječko-baranjskoj županiji, a 1.044 VPR-a u Vukovarsko-srijemskoj županiji.

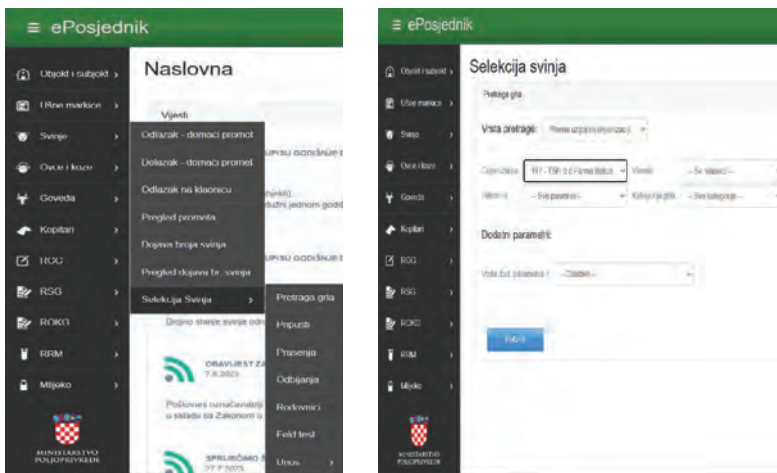
2.2. NOVOSTI IZ CENTRA ZA STOČARSTVO*NEWS FROM THE CENTRE FOR LIVESTOCK BREEDING***U produkciju puštena nova aplikacija „Selekcija svinja“ na HAGRIS platformi**

Početkom rujna 2025. godine uspješno migrirana baza podataka za selekciju u svinjogojstvu i time u produkciju puštena nova aplikacija „Selekcija svinja“ na Hagrid platformi. U navedenu aplikaciju evidentiraju se svi podaci relevantni za uzgojno selekcijski rad svinja koji provodi HAPIH-ov Centar za stočarstvo. Razvoj nove aplikacije omogućuje unapređenje sustava prikupljanja, praćenja i obrade podataka uz povećanje točnosti, kao i bržu obradu i dostavu rezultata kako uzgajivačima tako i drugim zainteresiranim stranama.

Nova aplikacija za aktivnosti u svinjogojstvu za velike farme „Selekcija svinja“ u sklopu platforme ePosjednik

HAPIH-ov Centar za stočarstvo tijekom 2025. godine započeo je s razvojem novog informacijskog sustava selekcijske kontrole i registracije grla u svinjogojstvu za velike farme - „Selekcija svinja“ u sklopu platforme ePosjednik. Aplikacija se nalazi u fazi testiranja, a u navedeni sustav evidentirati će se svi podaci relevantni za uzgojno selekcijski rad svinja koji provode velike farme. Razvoj nove aplikacije omogućuje unapređenje sustava prikupljanja, praćenja i obrade podataka uz povećanje točnosti, kao i bržu obradu rezultata.

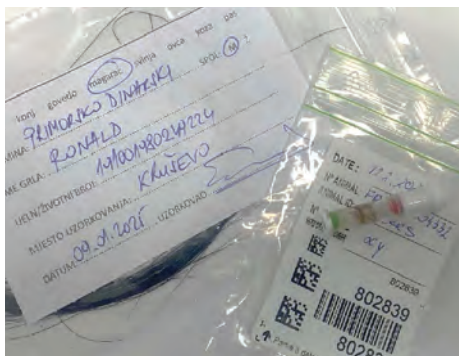
Dobrobit životinja u svinjogojstvu – odbijena prasad

Sukladno Pravilniku o provedbi izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2025. godinu, u sklopu intervencije 70.06. Plaćanje za dobrobit životinja propisano je da su korisnici koji podnose zahtjev za potporu Dobrobit životinja u svinjogojstvu – kategorija odbijena prasad obvezni početak i završetak svakog proizvodnog ciklusa s pripadajućim brojem grla upisati u Obrazac 20. te isti dostaviti HAPIH-u do 15. siječnja godine koja slijedi nakon godine zahtjeva. Uz Obrazac 20. korisnici su obvezni dostaviti na uvid i Registar svinja na poljoprivrednom gospodarstvu u pisanom obliku ili ispis iz Registra svinja na gospodarstvu, ako se vodi u elektroničkom obliku, radi provjere usklađenosti broja oprasene prasadi i broja grla za koje je prijavljen završetak proizvodnog ciklusa.

EVIDENCIJA O POČETKU I ZAVRŠETKU PROIZVODNIH CIKLUSA ZA OPERACIJU 70.06. Plaćanja za dobrobit životinja u svinjogojstvu – ODBIJENA PRASAD							
1. DIO – OPĆI PODACI							
NAZIV PG I ODGOVORNE OSOBE							
OIB:				MIBPG: UKUPNO 135			
SJEDIŠTE PG				JIBG:			
GODINA ZA KOJU SE VODI EVIDENCIJA				BROJ OBJEKATA ZA UZGOJ			
2025.							
Kategorija – ODBIJENA PRASAD							
Početak proizvodnog ciklusa		Završetak proizvodnog ciklusa		Početak proizvodnog ciklusa		Završetak proizvodnog ciklusa	
DATUM	BROJ GRILA	DATUM	BROJ GRILA	DATUM	BROJ GRILA	DATUM	BROJ GRILA
							772.361

Za svaku pojedinačnu farmu korisnika, djelatnici HAPIH-a provjeravaju podatke o broju oprasene prasadi iz Registra svinja na gospodarstvu i broju grla za koje je prijavljen završetak proizvodnog ciklusa na Obrascu 20. te utvrđuju osnovicu za izračun UG za kategoriju odbijena prasad. Za 2025. godinu HAPIH-ov Centar za stočarstvo je Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva dostavio podatke o utvrđenoj osnovici za izračun UG za 135 korisnika sa ukupno 772.361 grlom koje je završilo proizvodni ciklus.

Banka gena HAPIH-a / HAPIH gene bank

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva je 15. rujna 2021. godine donijelo rješenje o priznavanju HAPIH-u statusa banke gena domaćih životinja *in vitro* kao dio nacionalne mreže banka gena, a sve sa ciljem očuvanja genetske varijabilnosti ugroženih i gospodarski važnih pasmina domaćih životinja. Priznata banka animalnih gena (pBAG) provodi aktivnosti sukladno

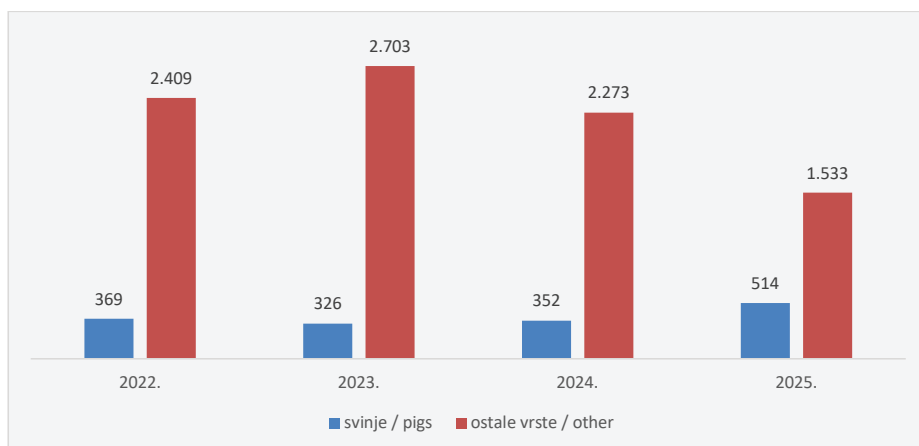
nacionalnom Zakonu o uzgoju domaćih životinja („Narodne novine“, broj 115/18. i 52/21.). Jedan od uvjeta za priznavanje banke gena *in vitro* je pristup reprezentativnim genetskim izvorima u suradnji s uzgojnim udruženjima. Aktivnosti koje se provode vezano uz priznatu banku animalnih gena jesu prikupljanje i pohrana genetičkog materijala u obliku tkiva, dlake i/ili otopine DNA izolirane iz dostavljenih uzoraka. HAPIH posjeduje odgovarajuće infrastrukturne kapacitete za pohranu genetskog i biološkog materijala kao i opremu potrebnu za prikupljanje, skladištenje te transport uzoraka do banke gena. Stručno osoblje HAPIH-a ima znanja i kompetencije za rukovanje biološkim i genetskim materijalom, od prikupljanja uzoraka, skladištenja, transporta, do laboratorijske analize i pohrane uzoraka u banku gena.

Svrha prikupljanja bioloških uzoraka je pohranom genetskog materijala u banku gena doprinijeti očuvanju populacija izvornih i drugih pasmina domaćih životinja te praćenju genetske varijabilnosti unutar njih. Kroz prikupljene uzorke i pohranjene genotipove izvornih i ostalih pasmina domaćih životinja periodično se prati genetska struktura populacija, stopa uzgoja u srodstvu, genetska „čistoća“ pasmina, genetski pokazatelji ugroženosti populacija, što će pridonijeti očuvanju biološke raznolikosti, održivom uzgoju izvornih pasmina te omogućiti HAPIH-u još aktivniju uključenost u provedbu Nacionalnog programa očuvanja izvornih i ugroženih pasmina domaćih životinja u Republici Hrvatskoj 2021.- 2025. Pohranjeni podatci mogu se koristiti za plansko sparivanje temeljeno na genetskim udaljenostima između jedinki, sprječavanje uzgoja u srodstvu kao i identifikaciju životinje. Svaki DNA uzorak pohranjen u banku gena HAPIH-a ima pohranjenu svoju DNA „osobnu iskaznicu“ koja sadrži podatke o kvaliteti DNA i genotipu životinje. Tako će se moći koristiti za znanstvena istraživanja, što laboratoriju i banci gena HAPIH-a otvara

vrata suradnje sa znanstveno-istraživačkim institucijama u Republici Hrvatskoj i šire. Razmjena podataka, znanja i iskustava omogućit će HAPIH-u aktivno djelovanje u sklopu Nacionalne mreže banaka gena te tako doprinijeti očuvanju i održivom uzgoju izvornih, ugroženih i drugih pasmina domaćih životinja.

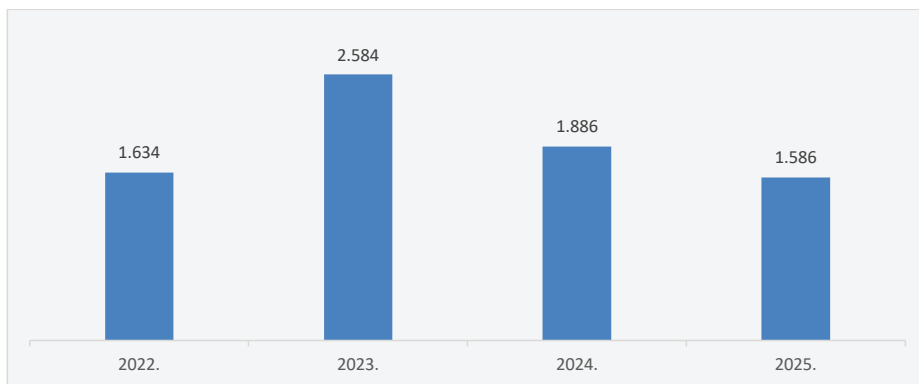
Grafikon 6. Broj prikupljenih uzoraka za priznatu banku gena HAPIH-a (pBAG)

Number of collected samples for the HAPIH gene bank

Izvor / Source: HAPIH

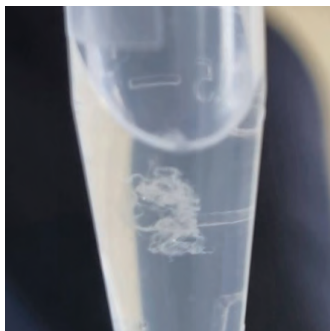
U HAPIH-ovoj banci gena (pBAG) u 2025. godini zaprimljena su ukupno 2.047 uzoraka svinja i ostalih vrsta u obliku animalnog tkiva, krvi ili dlake. Iz dijela uzoraka izolirana je DNA za potrebe genetskih analiza (genotipizacija s MS biljezima, potvrde roditeljstva i/ili analiza MHS). Izoliranoj DNA izmjerena je koncentracija i utvrđena čistoća. Nakon završene genetske analize, preostala DNA je također pohranjena u banku gena.

Grafikon 7. Broj prikupljenih uzoraka za Nacionalnu banku gena (NmBAG)*Number of collected samples for National Gene Bank (NmBAG)*

Izvor / Source: HAPIH

Aktivnosti Odjela za genetske analize

Formiranjem novog Odjela za genetske analize u okviru Centra za stočarstvo genetske analize na području stočarstva, koje se od 2021. godine provode u HAPIH-u, sad i formalno pripadaju Centru za stočarstvo. Od samog početka provodi se usluga Genotipizacija i/ili potvrđivanje roditeljstva domaćih životinja. Navedena usluga planirana je u Godišnjem planu rada na očuvanju i razvoju životinjskih genetskih resursa Republike Hrvatske, koji je usklađen s Nacionalnim programom očuvanja izvornih i ugroženih pasmina domaćih životinja u Republici Hrvatskoj 2021.-2025. i odobren od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva. Potvrđivanje roditeljstva na molekularnoj razini u skladu s uzgojnim programima priznatih uzgojnih udruženja povećava točnost genealoških podataka tipiziranih pasmina. U uzorkovanje mogu se uključiti uzgojno valjane rasplodne jedinice i njihovi roditelji (otac i majka), u slučaju ako su roditelji živi. Ako roditelji nisu živi provodi se utvrđivanje DNK profila jedinice s mikrosatelitnim (MS) markerima, a rezultat u obliku genotipa po MS lokusima (DNK kartice) pohranjuje se u bazi genotipova HAPIH-a.

Ujedno se planira kontinuirano unaprjeđivanje postupaka genetske tipizacije biološkog i/ili genetskog materijala nabavkom potrebne opreme, pribora i kemikalija u skladu s razvojem i dostupno-

sti tehnoloških rješenja. U 2022. godini nabavljen je DNK sekvencer, sufinanciran sredstvima EU, koji omogućuje provođenje cijelog postupka analize unutar laboratorija, bez korištenja usluga stranih laboratorija. Uvođenjem i razvojem laboratorijskih analitičkih metoda nastojimo kontinuirano nadograđivati spektar usluga prema krajnjim korisnicima. Objedinjavanjem izlaznih podataka laboratorija i njihovim povezivanjem sa središnjim informacijskim sustavom omogućiti će se pristup genetskim informacijama o jedinkama, kao i automatizirati priprema izvješća o genetskoj tipizaciji i potvrđivanju roditeljstva. Za potrebe rada tijekom prošle godine nabavljena je dodatna oprema u vrijednosti 53.000 eura.

HAPIH je učlanjenjem u ISAG, međunarodnu organizaciju za animalnu genetiku, u veljači 2022. godine postao punopravna članica ove međunarodne organizacije. ISAG podupire razmjenu istraživačkih ideja, rezultata i aplikacija organiziranjem konferencija i radionica, organizacijom usporednih testova, izdavanjem časopisa Animal Genetics, službenog časopisa ISAG-a i brojnim drugim aktivnostima. Cilj usporednih testova je omogućiti laboratorijima koji genotipiziraju uzorke DNK životinja održavanje visokih i usporedivih standarda, te im omogućiti dostupnost i pridržava-

nje međunarodnim sporazumima o nomenklaturi i pravilima za testiranje roditeljstva. ISAG-ov angažman je uspostaviti pravila za provođenje usporednih testova i omogućiti laboratorijima članskih institucija njihovo sudjelovanje u usporednim testovima koji se provode u dvogodišnjim intervalima. Odjel za genetske analize HAPIH-ovog Centra za stočarstvo u 2024. godini po drugi puta se prijavio za provedbu usporednih testova za goveda i konje koji se trenutno provode u laboratoriju. U prvom međulaboratorijskom testiranju, provedenom u 2022./2023. godini HAPIH-ov laboratorij je za oba usporedna testa po rezultatima uvršten u 1. rang s greškom u tipiziranju manjom od 2 %, što potvrđuje kvalitetu naših usluga u genotipizaciji i potvrđivanju roditeljstva na međunarodnoj razini, svrstavajući nas među najbolje svjetske laboratorije. Certifikati o sudjelovanju na ISAG usporednim testovima za goveda i konje su vrijedni dokumenti koji potvrđuju našu kompeten-

tnost u genotipizaciji uzoraka DNK goveda i konja te u potvrđivanju roditeljstva kod tih životinjskih vrsta. Prvi smo laboratorij u Hrvatskoj koji je dobio takav certifikat, čime se posebno ponosimo i što doprinosi našoj daljnjoj motivaciji u ostvarivanju ciljeva iz područja animalne genetike, kao i stalnoj težnji za napretkom uz održavanje visokih i usporedivih međunarodnih standarda.

Odjel za genetske analize 2025. godine po drugi put sudjelovao je u međulaboratorijskom testiranju koje provodi ISAG (International Society for Animal Genetics). Rezultate usporednih testova tipiziranja mikrosatelitskim markerima (STR typing) za goveda i konje zaprimili smo krajem 2025. godine. U oba testa laboratorij HAPIH-a svrstan je u 1. rang s pogreškom tipiziranja manjom od 2 %, što potvrđuje visoku kvalitetu naših usluga genotipizacije i potvrđivanja roditeljstva na međunarodnoj razini te nas svrstava među najbolje svjetske laboratorije.

Dobiveni certifikati imaju izravnu praktičnu vrijednost za uzgajivače jer jamče da se analize roditeljstva i identiteta životinja provode prema međunarodno priznatim standardima točnosti i pouzdanosti. To uzgajivačima osigurava:

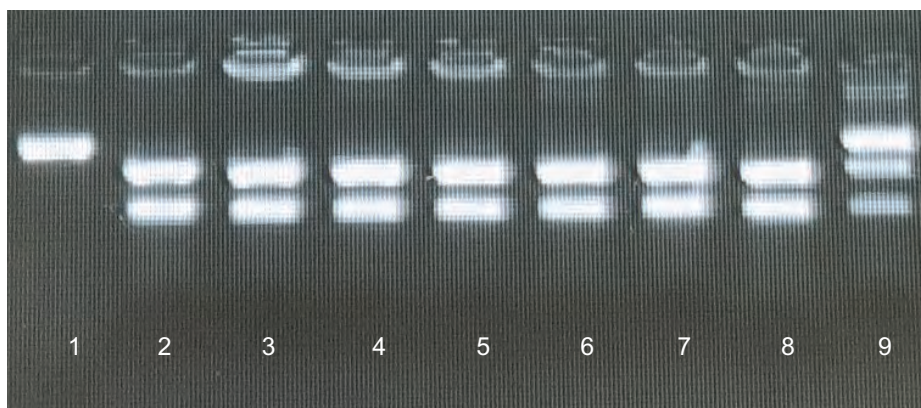
- sigurnu potvrdu rodovnika i podrijetla grla
- pouzdanu selekciju rasplodnih životinja
- veću vjerodostojnost uzgojne dokumentacije na domaćem i međunarodnom tržištu
- smanjenje rizika pogrešaka u uzgojnim programima i evidencijama

Certifikati stoga predstavljaju važan stručni i tržišni instrument koji pridonosi transparentnosti uzgoja, genetskom napretku uzgoja te jačanju konkurentnosti uzgajivača. U Republici Hrvatskoj smo jedini laboratorij koji posjeduje spomenute certifikate, što predstavlja značajan poticaj za daljnji razvoj animalne genetike i kontinuirano održavanje visokih međunarodnih standarda rada.

Uzorkovanje bioloških uzoraka tkiva i dlake obavljaju djelatnici HAPIH-ovog Centra za stočarstvo. Uzorci se prikupljaju i dostavljaju u Odjel za genetske analize zbog izolacije DNK, genotipizacije s MS biljezima i potvrđivanja roditeljstva. Podatci o svakom uzorkovanom grlu ažuriraju se u bazu podataka HAPIH-a i kao takvi su dostupni ovlaštenim korisnicima. Metoda se temelji na ekstrakciji DNK iz uzoraka animalnog podrijetla te očitavanju rezultata dobivenih genetskom analizom. Obrada i analiza bioloških uzoraka omogućuje provjeru točnosti genealoških podataka i potvrđivanje roditeljstva prije upisa jedinki u matične knjige.

Genotipizacije u svinjogojstvu također se mogu podijeliti na one vezane uz izvorne pasmine koje ovise o provođenju Intervencije 70.05, te one na plemenitim pasminama svinja koje se naslanjaju na aktivnosti SUS-a. U 2025. godini započela je genotipizacija mangulica, pri čemu je broj analiziranih uzoraka u odnosu na 2024. godinu blago povećan.

Analiza na stresnu osjetljivost svinja – uzorak / *Analysis of stress sensitivity in pigs – sample*

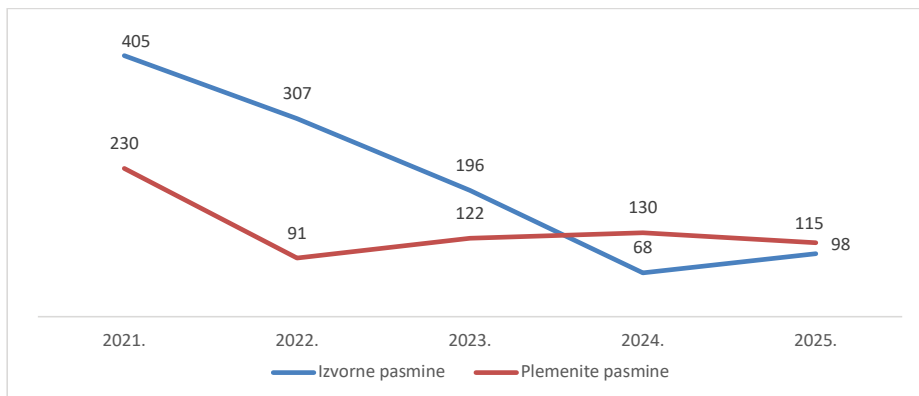

Izvor / Source: HAPIH

Napomena: Uzorak 1 - pozitivna kontrola, nn; uzorci 2-8 - negativni, NN; uzorak 9 - nositelj, Nn.

Genotipizacija i potvrđivanje roditeljstva MS markerima i testiranje na malignu hipertermiju svinja (MHS) se nevezano za Intervenciju 70.05 provodi kod banijske šare svinje po uzgojnom programu za tu pasminu. Svi analizirani uzorci od 2021. godine nadalje su negativni (slika 1). Odjel za genetske analize izdao je mišljenje o provedenim analizama i postignutim rezultatima, na temelju kojeg je odlučeno da se testiranje na MHS kod banijske šare svinje od 2026. godine više neće provoditi.

Grafikon 8. Broj analiziranih uzoraka izvornih i plemenitih pasmina svinja od 2021. do 2025. godine / Number of analyzed samples of native and noble pig breeds from 2021 to 2025

Izvor / Source: HAPIH

Prema dogovoru sa Središnjim savezom udruga uzgajivača svinja Hrvatske (SUS), kod plemenitih pasmina svinja (landras, veliki jorkšir, pietren, durok) i njihovih križanaca (durok x pietren) uzimaju se uzorci svim nerastićima u testu te se šalju u laboratorij, gdje se iz svakog zaprimljenog uzorka izolira DNK i provodi genotipizacija pomoću 16 MS markera. Jednom godišnje, na temelju prikupljenih genotipova, provodi se populacijska analiza pasmina.

Jedna od analiza koja se provodi je tzv. admixture analiza, kojom se mogu detektirati križanci unutar pasmina. Provođenjem ove analize na godišnjoj razini uočava se da se broj križanaca u pasminama jorkšir, pietren i durok postupno smanjuje iz godine u godinu. Najmanje problematična pasmina, sukladno očekivanjima, jest durok, kod kojeg se križanci zbog recesivne crvene boje često mogu prepoznati već na temelju fenotipskog izgleda.

2.3. SURADNJA S UZGOJNIM UDRUŽENJIMA

COOPERATION WITH BREEDER ASSOCIATIONS

HAPIH-ov Centar za stočarstvo već dugi niz godina surađuje s uzgojnim udruženjima, što uključuje pružanje stručne pomoći u provedbi uzgojnog programa te tehničke podrške u radu uzgojnih udruženja s naglaskom na razvoj središnjih uzgajivačkih saveza. HAPIH kao treća strana pruža podršku u radu većini uzgojnih udruženja u RH, a sve sukladno Zakonu o uzgoju domaćih životinja (NN 115/2018). Svih pet uzgojnih udruženja u svinjogojstvu odabrala su HAPIH za *treću stranu* u provedbi specifičnih tehničkih aktivnosti iz uzgojnih programa.

U provedbi aktivnosti iz uzgojnih programa svinja Centar za stočarstvo provodi aktivnosti kao što su: testiranje rasta i razvoja te proizvodnih odlika (fenotip) svinja, genetsko vrednovanje, vođenje matičnih knjiga, pripremu za izdavanje zootehničkih certifikata, uspostavu i vođenje baze podataka i sl. Rezultati provedbe uzgojnih programa vlasništvo su uzgojnih udruženja, a HAPIH ih može koristiti u svrhu promoviranja, edukacija i unaprjeđenja samog uzgoja određenih pasmina svinja.

HAPIH-ov Centar za stočarstvo također sudjeluje u izradi i provedbi programa zaštite i očuvanja izvornih i ugroženih pasmina svinja. Rezultati provedbe uzgojnih programa prema pasmini prikazani su u poglavlju Provedba aktivnosti.

Uzgojna udruženja koja su odabrala HAPIH za partnera tj. treću stranu u provedbi specifičnih aktivnosti iz uzgojnih programa:

UZGOJNO UDRUŽENJE	LOGO
<p>Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske Ilica 101 10 000 Zagreb Tel. +385 (0) 98 93 03 538 sus@sus.hr www.sus.hr</p>	
<p>Udruga uzgajivača svinja „Banijska šara“ Donja Bačuga 108 C, 44 205 Donja Bačuga Tel. +385 (0) 98 313 491 banijska.sara@gmail.com</p>	

UZGOJNO UDRUŽENJE

LOGO

Plemenita Općina Turopoljska

Zagrebačka 37, 10 410 Velika Gorica

Tel. + 385 01 626 000

plem-op-turopoljska@zg.t-com.hr www.turopolje.hr

Udruga uzgajivača crne slavonske svinje „Fajferica“

Vladimira Nazora 1, 31400 Đakovo

Tel. +385 (0) 99 687 09 20

fajferica@fajferica.hr www.fajferica.hr

Udruga uzgajivača svinja pasmine mangulica

Kapan 35, 33410 Suhopolje

Tel. +385 (0) 98 987 39 47

mangulicaudruga@gmail.com

Djelatnici HAPIH-ovog Centra za stočarstvo tijekom 2025. godine sudjelovali su na više godišnjih skupština i radnih sastanaka:

19. veljače 2025. godine, Trakošćan - Redovna godišnja skupština Središnjeg saveza udruga uzgajivača svinja Hrvatske.

17. srpnja 2025. godine, Zagreb – SUS sastanak na temu „Prijedlozi i mogućnosti unaprjeđenja uzgojnog programa“

5. rujna 2025. godine, Gudovac - Sjednica Izvršnog odbora SUS-a i panel rasprava „Provedba uzgojnog programa“

17. listopada 2025. godine, Sisak - redovna godišnja skupština Udruge uzgajivača svinja „Banijska šara“ na kojoj je ujedno obilježena i 10. godišnjica osnivanja udruge.

Revitalizacija pasmine mangulica

Tijekom 2025. godine Udruga uzgajivača svinja pasmine mangulica u suradnji sa HAPIH-ovim Centrom za stočarstvo započela je s revitalizacijom uzgoja ove pasmine te prikupljanju uzoraka tkiva za genomske analize rasplodnih (muških i ženskih) grla s ciljem utvrđivanja njihovog genetskog statusa, kao osnove za daljnju provedbu uzgojno-seleksijskog rada na unaprjeđenju ove pasmine. Tijekom 2025. godine prikupljena su 43 uzorka tkiva.

3. PROVEDBA AKTIVNOSTI *ACTIVITIES*

U ovom poglavlju prikazani su pokazatelji brojnog stanja te rezultati testiranja rasta, razvoja, proizvodnih odlika, genetskog vrednovanja i provedbe uzgojnih programa u svinjogojstvu.

Prikupljanje i obradu podataka napravio je HAPIH-ov Centar za stočarstvo.

Genetsko vrednovanje također je provedeno je u HAPIH-ovom Centru za stočarstvo.

Laboratorijska analitika obavljena je u laboratoriju Banke gena domaćih životinja, Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, a utrdivanje DNA profila u HAPIH-ovom DNA laboratoriju u Osijeku.

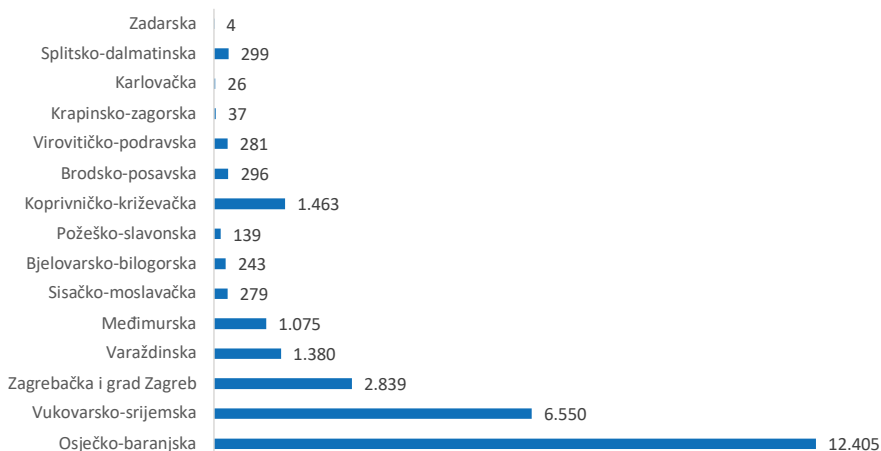
3.1. BROJNO STANJE SVINJA / *FIGURES IN PIG BREEDING*

Podaci o brojnom stanju uzgojno valjanih krmača i uzgajivača prikupljeni su u bazi Svinjogojstvo, a odnose se na dan 31. prosinca 2025. godine. Uzgojne programe provode uzgojna udruženja (Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske, Udruga uzgajivača crne slavonske svinje "Fajferica", Plemenita Općina Turopoljska, Udruga uzgajivača svinja Banijska šara, Udruga uzgajivača svinja pasmine mangulica) i uzgojne organizacije na velikim farmama, a Centar za stočarstvo zajedno s uzgojnim udruženjima provodi specifične aktivnosti iz uzgojnih programa.

Tablica 2. Krmače i svinje / Sows and pigs

Godina Year	Broj krmača pod kontrolom produktivnosti No. of sows in recording			Ostale krmače Others	Sve krmače All sows	Ukupan broj svinja Total number of pigs
	Velike farme Farms	Obiteljska gospodarstva Family farms	Ukupno Total			
2021.	24.938	4.795	29.733	51.267	81.000	972.000
2022.	24.866	4.379	29.245	40.755	70.000	945.000
2023.	25.483	3.588	29.071	37.929	67.000	853.000
2024.	24.712	3.204	27.916	46.288	71.000	873.000
2025.	23.998	3.318	27.316	36.684	64.000	901.000

Izvor / Source: HAPIH i DZS

Grafikon 9. Krmače u kontroli proizvodnosti prema županiji*The sows in production recording by county*

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 3. Krmače u kontroli proizvodnosti prema županiji
Breeding sows in production recording by county

Županija / Pasmina Country / Breed	veliki jorkšir	landras	durok	pietren	topigs	pic	danbred	turopoljska	banijska šara	crna slavonska	mangulica	križanci	Sve / All
Zagrebačka	210	31	0	5	421	1.947	0	81	21	65	8	50	2.839
Krapinsko- zagorska	1	20	1	0	0	0	0	0	0	8	0	7	37
Sisačko- moslavačka	23	30	20	3	0	0	0	34	117	45	0	7	279
Karlovačka	0	0	0	0	0	0	0	0	12	14	0	0	26
Varaždinska	0	15	1	1	0	0	1.325	33	0	0	0	5	1.380
Koprivničko- križevačka	15	61	6	0	1.355	0	0	0	0	0	0	26	1.463
Bjelovarsko- bilogorska	25	107	12	8	0	0	0	0	46	13	0	32	243
Virovitičko- podravska	0	8	2	0	0	0	0	0	0	242	29	0	281
Požeško- slavonska	0	88	1	0	0	0	0	0	2	46	0	2	139
Brodsko- posavska	15	15	4	3	0	164	5	0	0	57	0	33	296
Osječko- baranjska	6	29	2	0	5.225	6.659	0	0	0	465	12	7	12.405
Vukovarsko- srijemska	0	0	0	0	0	6.433	0	0	0	117	0	0	6.550
Međimurska	93	338	9	4	0	0	0	0	0	0	0	631	1.075
Splitsko- dalmatinska	0	0	0	0	0	0	0	0	16	283	0	0	299
Zadarska	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	4
Sve / All	388	742	58	24	7.001	15.203	1.330	148	214	1.359	49	800	27.316

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 4. Nerastovi prema pasmini i županiji
Breeding boars by breed and county

Županija / Pasmina Country / Breed	veliki jorkšir	landras	durok	pietren	topigs	pic	turopljska	banijska šara	crna slavonska	mangulica	križanci	Sve / All
Zagrebačka	1	12	2	4	2	0	7	3	10	0	0	41
Krapinsko- zagorska	0	5	1	0	0	0	0	0	2	0	0	8
Sisačko- moslavačka	7	11	8	1	0	0	4	25	6	0	0	62
Karlovačka	0	0	1	0	0	0	0	5	6	0	0	12
Varaždinska	2	22	14	15	0	0	4	0	0	1	1	59
Koprivničko- križevačak	5	20	5	8	0	0	0	0	1	0	0	39
Bjelovarsko- bilogorska	0	2	4	1	0	0	0	7	1	0	3	18
Virovitičko- podravska	2	3	0	0	0	0	0	0	12	2	0	19
Požeško- slavonska	0	10	0	1	0	0	0	1	9	0	0	21
Brodsko- posavska	1	2	1	0	0	0	0	0	9	0	0	13
Osječko- baranjska	33	43	73	18	6	131	0	0	38	1	0	343
Vukovarsko- srijemska	0	0	0	1	0	0	0	0	8	0	0	9
Međimurska	4	13	17	6	0	0	0	0	0	0	2	42
Splitsko- dalmatinska	0	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	9
Zadarska	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Sve / All	55	143	126	55	8	131	15	42	111	4	6	696

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 5. Krmače u kontroli proizvodnosti prema vrsti gospodarstva
Sows in production recording by type of farm

Pasmina Breed	Obiteljska gospodarstva Family farms	Velike farme Farms	Ukupno Total
V.jorkšir	322	66	388
Landras	395	347	742
Durok	53	4	57
Pietren	25	0	25
Crna slavonska	1.359	0	1.359
Turopoljska	148	0	148
Banijska šara	214	0	214
Mangulica	22	0	22
DanBred	5	1.325	1.330
PIC	604	14.628	15.232
Topigs	0	7.001	7.001
Križanci	171	627	798
Sve / All	3.318	23.998	27.316

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 6. Kretanje ukupnog broja krmača prema pasmini
Trends in the total number of sows by breed

Pasmina Breed	Godina / Year									
	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
V. jorkšir	258	439	564	627	589	616	553	460	403	388
Landras	652	681	821	905	1.001	1.051	912	797	777	742
Durok	31	39	41	34	36	45	64	54	65	58
Pietren	45	45	49	34	31	29	24	31	26	24
Crna slavonska	1.546	1.930	2.262	2.495	2.708	2.418	2.143	1.662	1.477	1.359
Turopoljska	116	124	148	177	212	240	263	231	157	148
Banijska šara	30	63	96	112	139	183	199	202	202	214
Mangulica	51	155	198	192	133	152	112	8	8	49
PIC	0	0	0	14.072	13.756	15.281	15.805	16.406	15.716	15.203

Pasma Breed	Godina / Year									
	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Topigs	0	0	0	9.331	10.451	8.657	7.445	7.375	7.238	7.001
DanBred	0	0	0	0	0	0	895	1.026	1.033	1.330
Križanci	23.144	24.997	23.607	1.027	929	1.061	830	819	814	800
Sve / All	25.873	28.473	27.786	29.006	29.985	29.733	29.245	29.071	27.916	27.316

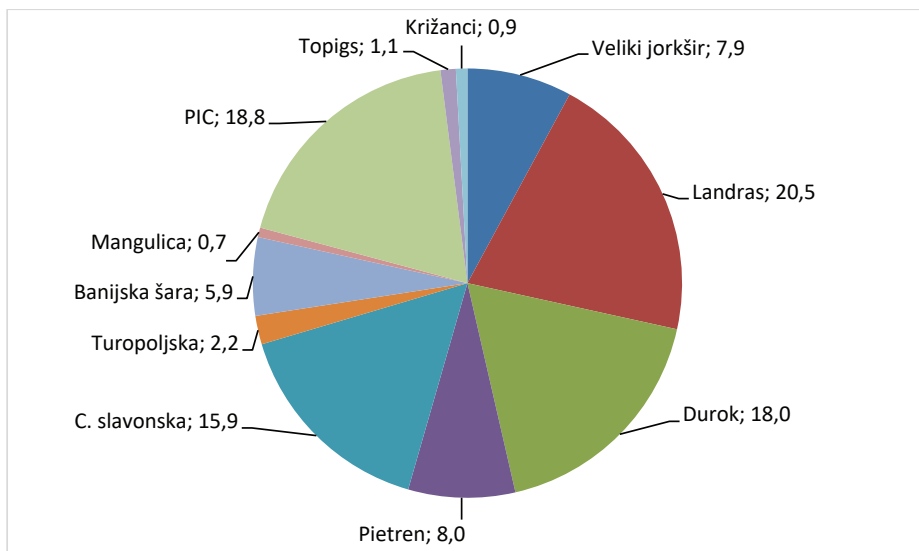
Izvor / Source: HAPIH, * hibridi PIC i TOPIGS su do 2019. godine prikazani u istoj kategoriji s križancima

Tablica 7. Nerastovi prema vrsti gospodarstva
Breeding boars by type of farm

Pasma Breed	Obiteljska gospodarstva Family farms	Velike farme Farms	Centri za UO AI centers	Ukupno Total
V. jorkšir	26	26	3	55
Landras	62	67	14	143
Durok	34	80	11	125
Pietren	29	25	2	56
Crna slavonska	111	0	0	111
Turopoljska	15	0	0	15
Banijska šara	41	0	0	41
Mangulica	5	0	0	5
PIC	0	131	0	131
Topigs	0	6	2	8
Križanci	6	0	0	6
Sve / All	329	335	32	696

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 10. Pasminska struktra nerastova (%)
Breed structure of boars (%)

Izvor / Source: HAPIH

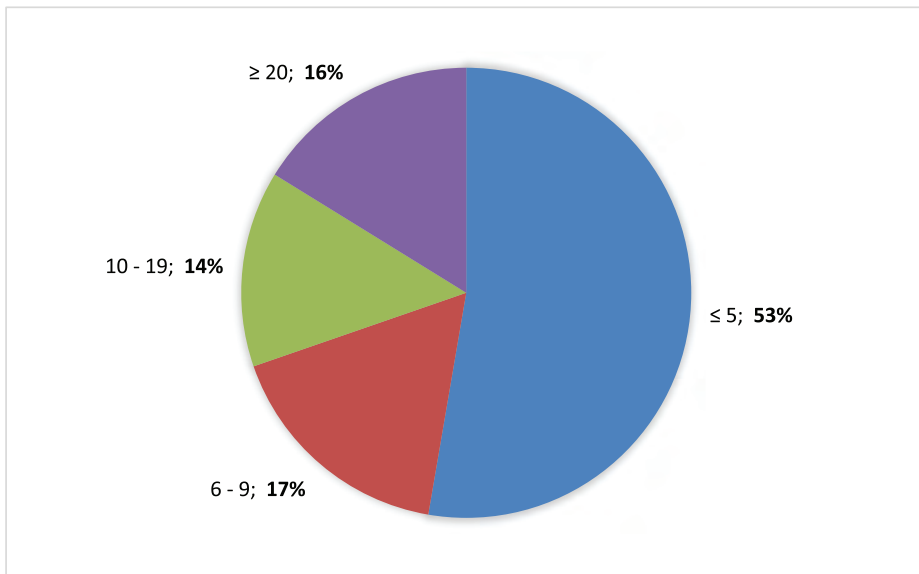
Tablica 8. Broj obiteljskih gospodarstava prema veličini stada i županiji
The number of family farms by herd size

Županija / County	Broj krmača / The number of sows				Sve / All
	≤5	6 - 9	10 - 19	≥20	
Grad Zagreb	13	3	4	4	24
Krapinsko-zagorska	0	2	0	1	3
Sisačko-moslavačka	21	11	3	3	38
Karlovačka	5	2	0	0	7
Varaždinska	3	2	0	1	6
Koprivničko-križevačka	0	1	2	2	5
Virovitičko-podravsko	6	1	2	2	11
Požeško-slavonska	10	3	1	0	14
Brodsko-posavska	20	4	1	4	29
Međimurska	1	1	5	1	8

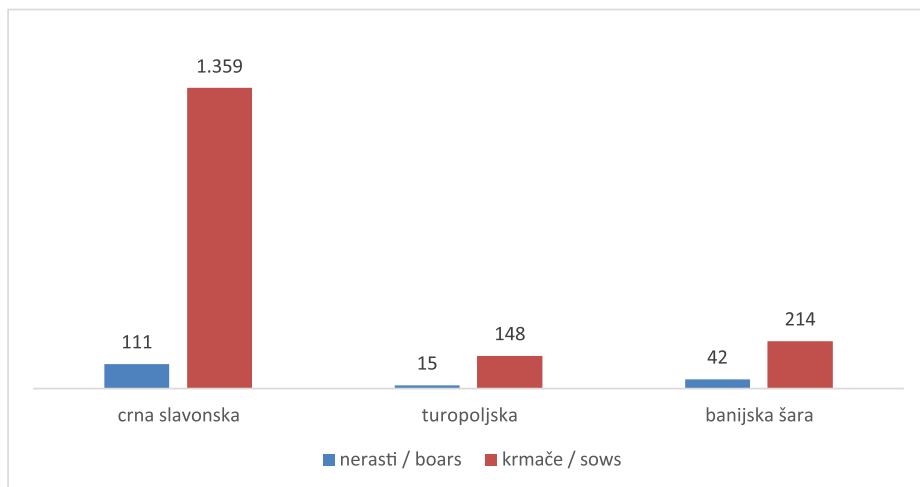
Županija / County	Broj krmača / The number of sows				Sve / All
	≤5	6 - 9	10 - 19	≥20	
Osječko-baranjska	23	7	6	9	45
Vukovarsko-srijemska	17	1	1	4	23
Zagrebačka	2	1	2	2	7
Splitsko-dalmatinska	0	0	1	3	4
Zadarska	1	0	0	0	1
Bjelovarsko-bilogorska	5	2	6	3	16
Sve / All	127	41	34	39	241

Izvor / Source: HAPIH

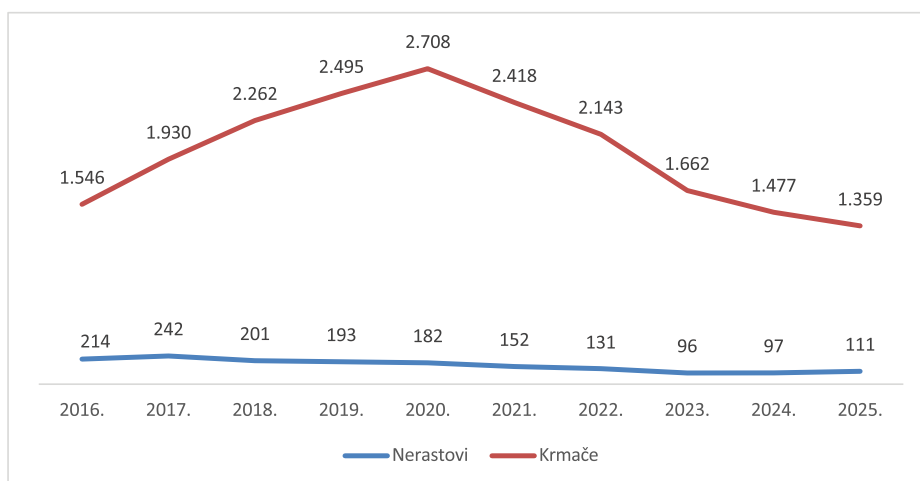
Grafikon 11. Udio obiteljskih gospodarstava prema veličini stada
Share of family farms by herd size

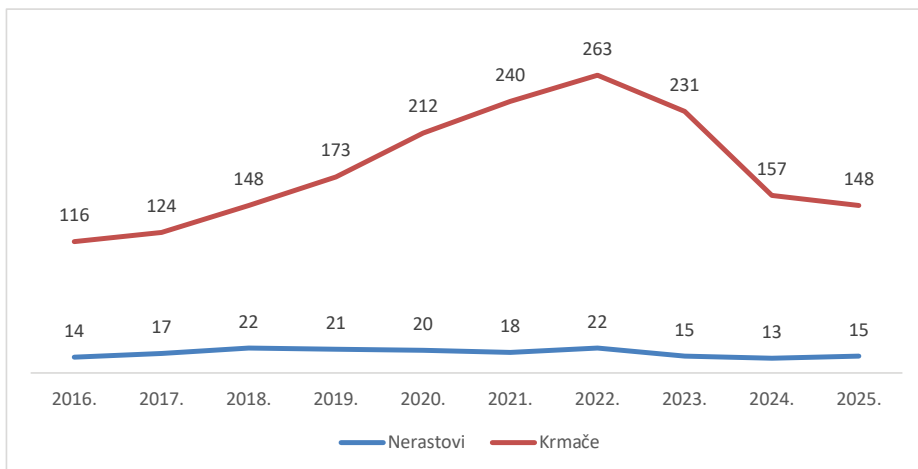
Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 12. Broj nerastova i krmača izvornih pasmina*The number of boars and sows of local breeds*

Izvor / Source: HAPIH

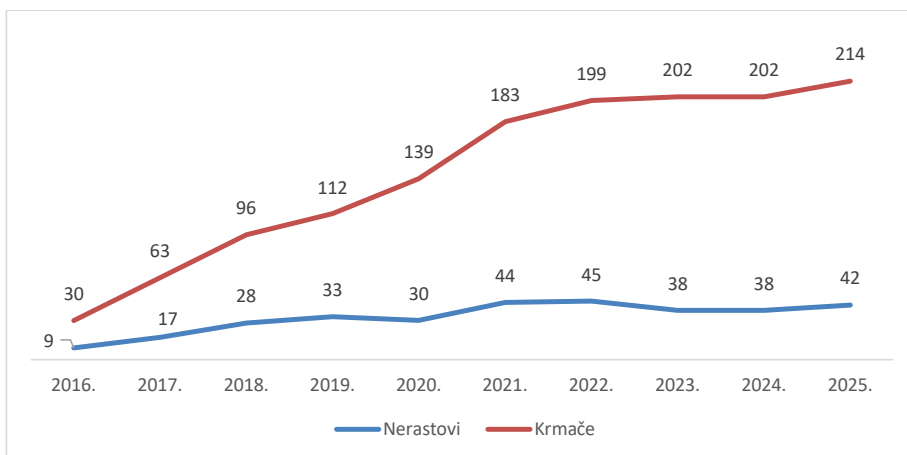
Grafikon 13. Kretanje broja crne slavonske svinje*Trends Black Slavonian breed population size*

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 14. Kretanje broja svinja turopoljske pasmine*Trends in Turopolje breed population size*

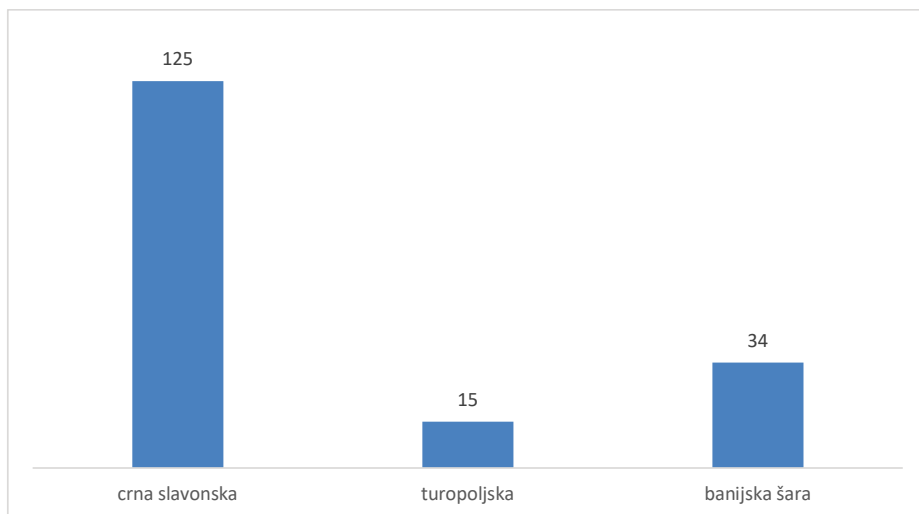
Izvor / Source: HAPIH

U zadnje tri godine došlo je do smanjenja ukupnog broja matičnih grla crne slavonske i turopoljske pasmine svinja, prvenstveno zbog pojave afričke svinjske kuge i zabrane držanja grla na otvorenom.

Grafikon 15. Kretanje broja svinja banijske šare*Trends in Banijska Šara breed population size*

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 16. Broj uzgajivača izvornih pasmina
The number of breeders of local breeds

Izvor / Source: HAPIH

3.2. VELIKE FARME HOLDINGS

3.2.1. Proizvodnost krmača / Production of sows

U ovom poglavlju prikazani su podaci dobiveni od velikih farmi, koje su odgovorne za njihovu točnost.

Tablica 9. Kontrola proizvodnosti krmača / Production recording of sows

Farma / broj Farm / number	Prosječan broj krmača Average no. of sows	Ukupan broj legala Total no. of litters	Prosječan broj legala Average no. of litters	Broj prasadi / Number of piglets								
				Ukupno Total			Ø po krmači Average per sow			Ø po leglu Average per litter		
				Opraseto Born	Živo opraseto Born alive	Odbijeno Weaned	Opraseto Born	Živo opraseto Born alive	Odbijeno Weaned	Opraseto Born	Živo opraseto Born alive	Odbijeno Weaned
1	1.416	3.384	2,4	58.419	52.885	47.278	41,3	37,3	33,4	17,3	15,6	14,0
2	2.067	4.900	2,4	85.483	74.774	69.916	41,4	36,2	33,8	17,4	15,3	14,3
3	1.416	3.429	2,4	60.579	54.572	48.968	42,8	38,5	34,6	17,7	15,9	14,3
4	1.299	3.080	2,4	55.386	48.835	42.964	42,6	37,6	33,1	18,0	15,9	13,9
5	1.355	3.127	2,3	55.981	50.335	44.080	41,3	37,1	32,5	17,9	16,1	14,1
6	1.456	3.499	2,4	59.617	54.386	48.286	40,9	37,4	33,2	17,0	15,5	13,8
7	1.250	2.926	2,3	51.400	45.973	40.287	41,1	36,8	32,2	17,6	15,7	13,8
8	1.398	3.341	2,4	57.266	50.562	44.224	41,0	36,2	31,6	17,1	15,1	13,2
9	1.422	3.288	2,3	57.998	48.170	38.472	40,8	33,9	27,1	17,6	14,7	11,7
10	2.081	4.801	2,3	81.668	70.410	59.898	39,2	33,8	28,8	17,0	14,7	12,5
11	897	2.052	2,3	30.930	29.012	26.561	34,5	32,3	29,6	15,1	14,1	12,9
12	1.680	4.130	2,5	63.233	57.292	51.598	37,6	34,1	30,7	15,3	13,9	12,5
13	609	1.457	2,4	21.600	20.551	18.425	35,5	33,7	30,3	14,8	14,1	12,6
14	1.340	3.235	2,4	52.254	48.611	44.657	39,0	36,3	33,3	16,2	15,0	13,8
15	879	2.150	2,4	32.129	29.945	27.451	36,6	34,1	31,2	14,9	13,9	12,8
16	1.355	3.100	2,3	45.459	43.314	39.909	33,5	32,0	29,5	14,7	14,0	12,9
17	95	151	1,6	1.609	1.465	1.151	16,9	15,4	12,1	10,7	9,7	7,6

Farma / broj Farm / number	Prosječan broj krmača Average no. of sows	Ukupan broj legala Total no. of litters	Prosječan broj legala Average no. of litters	Broj prasadi / Number of piglets								
				Ukupno Total			Ø po krmači Average per sow			Ø po leglu Average per litter		
				Opraseto Born	Živo opraseto Born alive	Odbijeno Weaned	Opraseto Born	Živo opraseto Born alive	Odbijeno Weaned	Opraseto Born	Živo opraseto Born alive	Odbijeno Weaned
18	400	970	2,4	14.259	12.804	10.908	35,6	32,0	27,3	14,7	13,2	11,2
19	419	774	1,8	14.980	12.963	10.351	35,8	30,9	24,7	19,4	16,7	13,4
20	274	387	1,4	6.532	5.976	4.772	23,8	21,8	17,4	16,9	15,4	12,3
21	1.140	2.596	2,3	43.931	41.330	31.489	38,5	36,3	27,6	16,9	15,9	12,1
22	421	981	2,3	14.693	13.899	13.269	34,9	33,0	31,5	15,0	14,2	13,5
Sve / All	24.669	57.758	2,3	916.932	868.064	764.914	37,2	35,2	31,0	15,9	15,0	13,2

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 10. Prosječan broj prasadi opraseto po krmači i leglu
Average number of piglets by sow and litter

Godina Year	Prosječan broj legala po krmači Averagely litters per sow	Prosječno po krmači Average per sows			Prosječno po leglu Average per litter		
		Opraseto Totaly born	Živo opraseto Alive born	Odbijeno Weaned	Opraseto Totaly born	Živo opraseto Alive born	Odbijeno Weaned
2016.	2,4	35,1	31,8	30,0	14,9	13,5	12,8
2017.	2,4	35,8	32,6	28,6	15,2	13,8	12,1
2018.	2,3	35,7	32,3	28,6	15,4	14,0	12,4
2019.	2,3	34,0	30,9	27,5	15,2	13,8	12,3
2020.	2,3	36,3	33,0	29,7	15,6	14,2	12,8
2021.	2,3	37,1	33,5	30,7	15,9	14,3	13,1
2022.	2,3	36,4	32,9	29,5	15,8	14,3	12,8
2023.	2,3	36,5	33,0	29,4	15,8	14,3	12,7
2024.	2,3	37,0	33,2	29,7	16,1	14,5	13,0
2025.	2,3	37,2	35,2	31,0	15,9	15,0	13,2

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 11. Gubici prasadi (broj farmi) / Losses of piglets (number of farms)

Godina Year	< 10 %	10,01-12,00 %	12,01 - 15,00%	> 15%
2021.	17	2	1	2
2022.	14	1	3	4
2023.	9	7	3	3
2024.	9	5	5	3
2025.	7	4	6	5

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 12. Gubici prasadi prema veličini stada / Losses of piglets per herd size

Godina / Year	Prosječan broj krmača / Average no. of sows					
	do 1000		1001 - 2000		2001 - 3000	
	Broj farmi No. of farm	Gubici u % Losses %	Broj farmi No. of farm	Gubici u % Losses %	Broj farmi No. of farm	Gubici u % Losses %
2021.	9	5,8	10	9,6	3	5,9
2022.	9	7,7	11	10,5	2	7,9
2023.	8	9,4	11	11,6	3	10,5
2024.	8	9,9	11	11,1	3	10,1
2025.	8	11,3	11	12,7	3	10,5

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 13. Proizvodnja prasadi krmača (sva legla)
Piglet production of herdbook sows (all litters)

Pasmina / Breed Križanac / Crossbreed Hibrid / Hybrid	Prosječan broj krmača Average no. of sows	Broj legala No. of litters	Prosječan broj legala Average litters	Broj prasadi / Number of piglets								
				Ukupno Total			Prosječno po krmači Average per sow			Prosječno po leglu Average per litter		
				Oprاسeno Born	Živo oprاسeno Born alive	Odbijeno Weaned	Oprاسeno Born	Živo oprاسeno Born alive	Odbijeno Weaned	Oprاسeno Born	Živo oprاسeno Born alive	Odbijeno Weaned
Veliki jorkšir	89	200	2,2	3.340	3.102	2.363	37,5	34,9	26,6	16,7	15,5	11,8
Landras	394	829	2,1	12.558	11.784	9.013	31,9	29,9	22,9	15,1	14,2	10,9
V.jorkšir x landras	626	1.425	2,3	24.709	23.285	17.741	39,5	37,2	28,3	17,3	16,3	12,4
Landras x v.jorkšir	113	262	2,3	4.504	4.216	3.212	39,9	37,3	28,4	17,2	16,1	12,3

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 14. Proizvodnja prasadi prvih legala
Production of piglets from the first litters

Pasmina / Breed Križanac / Crossbreed Hibrid / Hybrid	Broj legala Number of litters	Ukupno prasadi Total of piglets			Prasadi po leglu No. of piglets per litter		
		Oprاسeno Born	Živo oprاسeno Born alive	Odbijeno Weaned	Oprاسeno Born	Živo oprاسeno Born alive	Odbijeno Weaned
		Veliki jorkšir	53	778	712	596	14,7
Landras	151	2.211	2.078	1.701	14,6	13,8	11,3
V. jorkšir x landras	368	5.832	5.424	4.264	15,8	14,7	11,6
Landras x v. jorkšir	58	872	806	686	15,0	13,9	11,8

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 15. Mrtvorodena i mumificirana prasad / Dead born and mummified piglets

Pasma / Breed Kombinacija / Combination Hibrid / Hybrid	Prosječno po leglu / Average per litter	% od ukupnog broja from total no.	Prva legla The first litter	% od prvih legala from the first litters
Veliki jorkšir	1,2	7,3	1,3	7,8
Landras	0,9	6,0	0,8	5,6
Veliki jorkšir x landras	1,0	5,9	1,1	6,8
Landras x v.jorkšir	1,1	6,3	1,1	6,9

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 16. Gubici prasadi do odbića / Losses of piglets until weaning

Pasma / Breed Kombinacija / Combination Hibrid / Hybrid	Gubici u broju prasadi losses in no. piglets		Gubici , % losses	
	Ukupna proizvodnja Total production	Prva legla The first litter	Ukupna proizvodnja Total production	Prva legla The first litter
Veliki jorkšir	3,7	2,2	24,4	15,8
Landras	3,3	2,5	24,4	18,3
V. jorkšir x landras	3,9	3,1	25,7	23,9
Landras x v.jorkšir	3,8	2,1	24,3	15,7

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 17. Starost krmača kod prvog prasenja / Age of sows at the first farrow

Pasmina/Breed Kombinacija / Combination Hibrid / Hybrid	Broj krmača No. of sows	≤ 330 dana / days		331 - 346 dana / days		347 - 362 dana / days		363 - 378 dana / days		≥ 379 dana / days		Prosječno dana Average days
		kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	
Veliki jorkšir	53	1	1,9	1	1,9	2	3,8	6	11,3	43	81,1	402,7
Landras	151	1	0,7	4	2,6	17	11,3	25	16,6	104	68,9	392,0
V. jorkšir x landras	368	0	0,0	10	2,7	37	10,1	71	19,3	250	67,9	396,8
Landras x v.jorkšir	58	0	0,0	2	3,4	8	13,8	11	19,0	37	63,8	387,0

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 18. Trajanje servisnog razdoblja krmača / Servis period of sows

Pasmina/Breed Kombinacija Combination Hibrid/Hybrid	Broj krmača No. of sows	≤ 21 dan / days		22-32 dana / days		33-41 dan / days		42-62 dana / days		63-103 dana / days		≥104 dana / days		Prosječno average dana days
		kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	kom no.	%	
Veliki jorkšir	71	0	0,0	11	15,5	53	74,6	6	8,5	0	0,0	1	1,4	37,7
Landras	343	2	0,6	40	11,7	197	57,4	64	18,7	50	14,6	40	11,7	67,2
V. jorkšir x landras	517	0	0,0	50	9,7	412	79,7	30	5,8	19	3,7	6	1,2	38,6
Landras x v. jorkšir	97	0	0,0	11	11,3	80	82,5	5	5,2	1	1,0	0	0,0	36,7

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Tablica 19. Međuprasidbeno razdoblje krmača / Period between two farrows of sows

Pasma / Breed Kombinacija / Combination Hibrid / Hybrid	Broj legala No. of litters	Broj dana No. of days	Prosječno dana Average days
Veliki jorkšir	147	23.050	156,8
Landras	677	112.973	166,9
V. jorkšir x landras	1.057	166.100	157,1
Landras x v. jorkšir	204	31.514	154,5

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

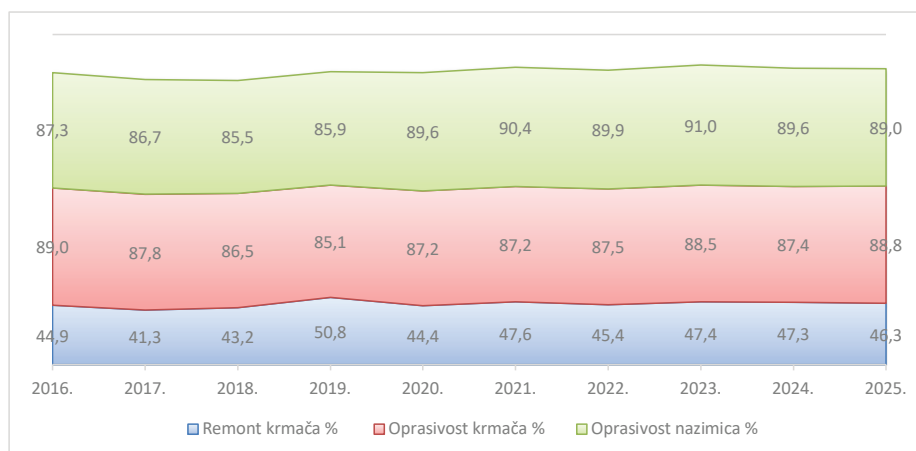
Tablica 20. Remont i oprasivost / Substitution and farrowing rate

Farma / broj Farm / number	Remont krmača % Substitution of sows	% oprasivosti krmača / Farrowing rate of sows	% oprasivosti nazimica / Farrowing rate of gilts
1	73,4	91,0	88,2
2	50,0	93,4	95,5
3	45,4	90,4	90,1
4	47,8	93,4	91,6
5	51,1	91,1	90,4
6	33,7	90,3	87,5
7	46,5	90,5	92,9
8	50,9	88,0	90,4
9	47,0	89,0	94,0
10	52,5	88,3	97,1
11	42,0	85,0	94,0
12	49,6	91,8	92,4
13	51,7	90,0	85,5
14	15,3	82,0	77,0
15	50,0	90,0	85,0
16	55,8	83,4	81,5
17	49,5	88,5	93,5

Farma / broj Farm / number	Remont krmača % Substitution of sows	% oprasivosti krmača / Farrowing rate of sows	% oprasivosti nazimica / Farrowing rate of gilts
18	41,0	87,0	83,0
19	31,0	88,0	84,0
20	40,0	85,0	80,0
21	49,2	88,0	96,1
22	45,0	90,0	96,2
Sve / All	46,3	88,8	89,4

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

Grafikon 17. Rezultati remonta i oprasivosti, %
Results in substitution and farrowing rate

Izvor / Source: HAPIH i velike farme

3.2.2. Rezultati tova / Fattening results

U ovom poglavlju predstavljene su podaci dobiveni od velikih farmi, koje su odgovorne za njihovu točnost.

Tablica 21. Proizvodni pokazatelji / Production indicators

Farma / broj Farm / number	Grla u tovu Fattening pigs	Zaklana grla Slaughtered animals	Težina1 Weight1	Težina2 Weight2	Dani tova Fattening days	Dnevni prirast (g) Daily gain (g)
1	42.900	38.634	30,1	127,4	106,1	907,6
2	28.195	27.344	26,1	115,0	97,3	904,7
3	44.710	39.646	30,3	121,3	93,9	960,8
4	55.751	54.292	24,8	118,5	99,3	940,0
5	23.528	9.283	30,7	115,3	80,7	717,9
6	39.202	37.681	31,0	114,5	97,3	842,0
7	40.243	38.921	32,8	118,4	93,6	906,0
8	56.553	52.935	27,7	114,7	94,3	912,9
9	620	431	26,4	130,3	210,0	494,0
10	39.383	37.695	39,4	144,2	110,0	952,0
11	46.240	43.441	36,8	129,5	100,0	927,0
12	10.966	9.198	34,1	124,9	98,0	925,0
13	9.814	4.842	31,9	124,5	98,0	944,0
14	14.977	6.633	30,5	138,8	112,0	966,0
15	9.371	9.230	27,0	113,0	90,0	955,0
16	34.414	33.381	26,8	122,9	97,6	985,0
17	3.929	4.875	30,0	124,2	102,0	923,0
18	26.310	25.166	32,2	129,1	100,0	968,0
19	37.597	40.104	37,9	142,3	110,0	950,0
20	9.060	7.667	25,6	122,3	105,0	921,0

Farma / broj Farm / number	Grla u tovu Fattening pigs	Zaklana grla Slaughtered animals	Težina1 Weight1	Težina2 Weight2	Dani tova Fattening days	Dnevni prirast (g) Daily gain (g)
21	4.368	3.842	26,6	123,1	102,0	946,0
22	9.240	8.042	23,1	122,5	102,0	974,0
Sve / All	587.371	533.283	30,1	130,3	109,5	948,7

Izvor / Source: Velike farme

Napomena: Težina1 - težina kod stavljanja u tov / weight at start of fattening; Težina2 – težina prije klanja / weight before slaughtering

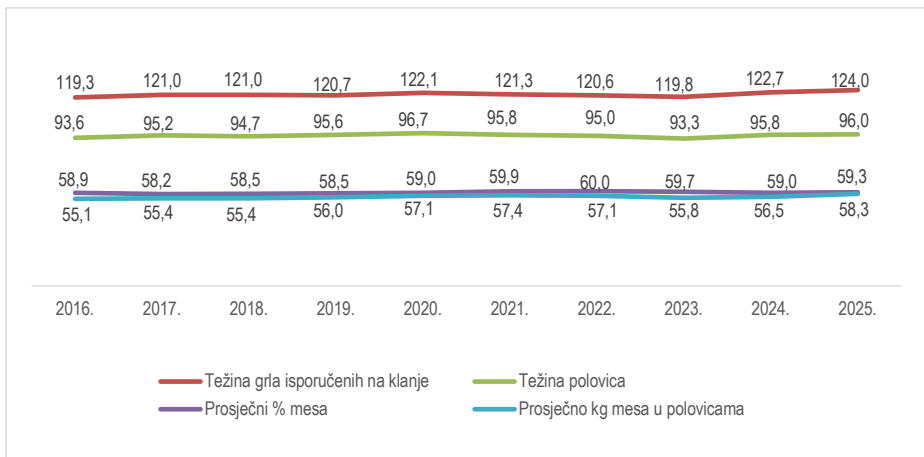
Tablica 22. Rezultati tovljenika na liniji klanja / Results of fattened animals at slaughter

Farma / broj Farm / number	Broj grla No. of Animals	Ukupna težina, kg Total weight	Težina po grlu, kg Aver. weight	Težina polovica, kg Carcass weight	% mesa meat	Mesa u polovicama, kg Carcass meat
1	38.634	4.922.680	127,4	99,9	57,9	57,9
2	27.344	3.144.880	115,0	89,0	58,1	51,8
3	39.646	4.809.480	121,3	94,9	57,4	54,5
4	54.292	6.432.365	118,5	94,1	58,0	54,6
5	9.283	1.070.420	115,3	89,4	59,5	53,1
6	37.681	4.313.700	114,5	89,0	59,0	52,6
7	38.921	4.607.800	118,4	92,6	58,6	53,1
8	52.935	6.072.400	114,7	89,2	58,9	52,6
9	431	56.116	130,3	100,7	58,0	58,4
10	37.695	5.434.280	144,2	115,3	59,0	68,0
11	43.441	5.626.250	129,5	103,6	60,0	62,2
12	9.198	1.148.600	124,9	99,9	59,9	59,8
13	4.842	602.840	124,5	99,6	60,5	60,3
14	6.633	920.360	138,8	111,0	59,1	65,6
15	9.320	972.076	104,3	90,5	61,1	54,4

Farma / broj Farm / number	Broj grla No. of Animals	Ukupna težina, kg Total weight	Težina po grlu, kg Aver. weight	Težina polovica, kg Carcass weight	% mesa meat	Mesa u polovicama, kg Carcass meat
16	33.381	4.102.525	122,9	96,5	59,2	57,1
17	4.875	605.210	124,2	99,3	59,6	59,1
18	25.166	3.248.020	129,1	103,3	60,2	62,2
19	40.104	5.706.780	142,3	113,8	59,7	67,9
20	7.667	937.674	122,3	49,5	60,2	59,6
21	3.842	427.950	123,1	59,9	59,8	58,9
22	8.042	985.145	122,5	49,6	59,8	59,3
Sve / All	533.373	66.147.551	124,0	96,0	59,3	58,3

Izvor / Source: Velike farme, rezultati se odnose na T – 1 kategoriju

Grafikon 18. Prosječne vrijednosti na liniji klanja
Average values at slaughter

Izvor / Source: Velike farme

3.3. OBITELJSKA POPLJOPRIVREDNA GOSPODARSTVA FAMILY FARMS

3.3.1. Proizvodnost krmača / Production of sows

Tablica 23. Proizvodnja prasadi prema pasmini / Piglet production by breeds

Prasjenja Farrow	Broj krmača No. of sows	Broj legala No. of litters	Pros. broj legala Average litters	Ukupno / Total			Prosječno po krmači Average per sow			Prosječno po leglu Average per litter		
				Oprasceno Born	Živo oprasceno Born alive	Odbijeno Weaned	Oprasceno Born	Živo oprasceno Born alive	Odbijeno Weaned	Oprasceno Born	Živo oprasceno Born alive	Odbijeno Weaned
veliki jorkšir												
sva legla all litters	182	271	1,5	3.313	3.189	2.940	18,2	17,5	16,2	12,2	11,8	10,9
prva legla first litters	32	32	1,0	362	334	286	11,3	10,4	8,9	11,3	10,4	8,9
landras												
sva legla all litters	428	669	1,6	8.217	7.749	6.872	19,2	18,1	16,1	12,3	11,6	10,3
prva legla first litters	95	95	1	1.156	1.109	993	12,2	11,7	10,5	12,2	11,7	10,5
pietren												
sva legla all litters	19	31	1,6	340	328	304	17,9	17,3	16,0	11,0	10,6	9,8
prva legla first litters	2	2	1	25	25	25	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5	12,5
durok												
sva legla all litters	32	44	1,4	467	444	415	14,6	13,8	13,0	10,6	10,1	9,4
prva legla first litters	12	12	1	117	117	106	9,8	9,8	8,8	9,8	9,8	8,8
veliki jorkšir x landras												
sva legla all litters	58	108	1,9	1.352	1.238	1.144	23,3	21,3	19,7	12,5	11,5	10,6
prva legla first litters	23	23	1	256	248	241	11,1	10,8	10,5	11,1	10,8	10,5
landras x veliki jorkšir												
sva legla all litters	137	175	1,3	2.130	2.013	1.878	15,6	14,7	13,7	12,2	11,5	10,7
prva legla first litters	46	46	1	519	498	457	11,3	10,8	9,9	11,3	10,8	9,9

Prasjenja Farrow	Broj krmača No. of sows	Broj legala No. of litters	Prosje. broj legala Average litters	Ukupno / Total			Prosječno po krmači Average per sow			Prosječno po leglu Average per litter		
				Oprasceno Born	Živo oprasceno Born alive	Odbijeno Weaned	Oprasceno Born	Živo oprasceno Born alive	Odbijeno Weaned	Oprasceno Born	Živo oprasceno Born alive	Odbijeno Weaned
banijska šara svinja												
sva legla all litters	127	161	1,3	1.213	1.071	949	9,6	8,4	7,5	7,5	6,7	5,9
prva legla first litters	29	29	1	229	208	185	7,9	7,2	6,4	7,9	7,2	6,4
turopoljska svinja												
sva legla all litters	92	94	1,0	493	376	342	5,4	4,1	3,7	5,2	4,0	3,6
prva legla first litters	22	22	1	104	84	76	4,7	3,8	3,5	4,7	3,8	3,5
crna slavonska												
sva legla all litters	1.209	1.424	1,2	10.679	9.643	7.408	8,8	8,0	6,1	7,5	6,8	5,2
prva legla first litters	253	253	1	1.896	1.687	1.280	7,5	6,7	5,1	7,5	6,7	5,1

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 24. Starost krmača kod prvog prasjenja / Age of sows at first farrow

Pasmina /Breed Kombinacija Combinaton	Krmače Sows	≤ 330 dana days		331 - 346 dana days		347 - 362 dana days		363 - 378 dana days		≥ 379 dana days		Prosječno dana Average days
		broj no.	%	broj no.	%	broj no.	%	broj no.	%	broj no.	%	
Veliki jorkšir	32	6	18,8	9	28,1	0	0,0	4	12,5	13	40,6	408,2
Landras	80	12	15,0	4	5,0	18	22,5	7	8,8	39	48,8	404,5
Durok	12	3	25,0	0	0,0	0	0,0	2	16,7	7	58,3	395,2
Pietren	2	0	0,0	0	0,0	0	0,0	1	50,0	1	50,0	447,0
V. jorkšir x landras	23	5	21,7	5	21,7	1	4,4	2	8,7	10	43,5	376,4
Landras x v. jorkšir	46	14	30,4	11	23,9	3	6,5	8	17,4	10	21,7	362,2

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 25. Trajanje servisnog razdoblja krmača / Servis period of sows

Pasma Breed Kombinacija Combination	Kрмаče Sows	≤ 21 dan days		22-32 dana days		33-41 dana days		42-62 dana days		63-103 dana days		104 i > dana 104 ≥ days		Prosječno dana Average days
		broj no.	%	broj no.	%	broj no.	%	broj no.	%	broj no.	%	broj no.	%	
		Veliki jorkšir	83	0	0,0	6	7,2	32	38,6	27	32,5	14	16,9	
Landras	184	1	0,5	7	3,8	51	27,7	58	31,5	50	27,2	17	9,2	62,2
Durok	16	0	0,0	1	6,3	5	31,3	5	31,3	2	12,5	3	18,8	69,3
Pietren	11	0	0,0	2	18,2	4	36,4	3	27,3	1	9,1	1	9,1	74,1
V. jorkšir x landras	47	0	0,0	5	10,6	18	38,3	12	25,5	10	21,3	2	4,3	65,7
Landras x v. jorkšir	33	1	3,0	5	15,2	4	12,1	14	42,4	5	15,2	4	12,1	66,3

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 26. Međuprasidbeno razdoblje krmača / Period between two farrows

Pasma Breed	Broj legala No. of litters	Broj dana No. of days	Prosječno dana Average days
Veliki jorkšir	175	29.974	171,28
Landras	396	72.643	183,44
Durok	24	4.215	175,63
Pietren	24	4.084	170,17
V. jorkšir x landras	82	13.709	167,18
Landras x v. jorkšir	102	17.064	167,29

Izvor / Source: HAPIH

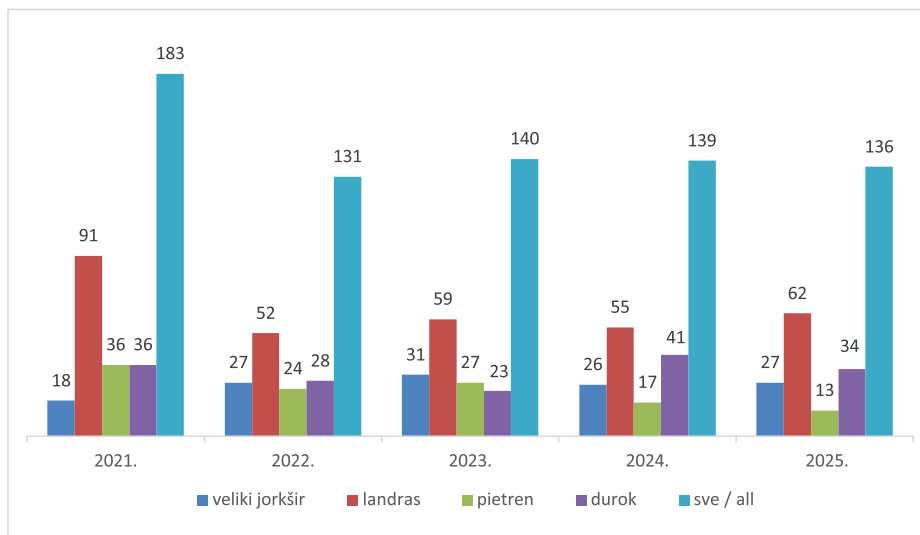
3.4. PERFORMANCE FIELD TEST / PERFORMANCE FIELD TEST

Selekcija na svojstva mesnatosti se provodi za majčinske (landras, veliki jorkšir, križanke landras x veliki jorkšir i veliki jorkšir x landras) i terminalne pasmine (pietren, durok, križanci durok x pietren i pietren x durok). U procjeni UV za svojstva mesnatosti koriste se prikupljeni podaci (fenotipske vrijednosti) i porijeklo životinja (nerastova i nazimica) testiranih u proizvodnim uvjetima od rođenja do odabira kod približno 100 kg. Za nazimice se masa kod odabira nalazi u rasponu između 80 i 120 kg, a kod nerastova je interval nešto uži, između 95 i 110 kg. Kod testiranja, rast se prati mjerenjem debljine leđne slanine ultrazvukom. Za svojstvo debljine leđne slanine se u izračun uzima prosjek tri mjerenja (mjera A, B i C). Iz duljine trajanja testa indirektno se vrši selekcija na dnevni prirast.

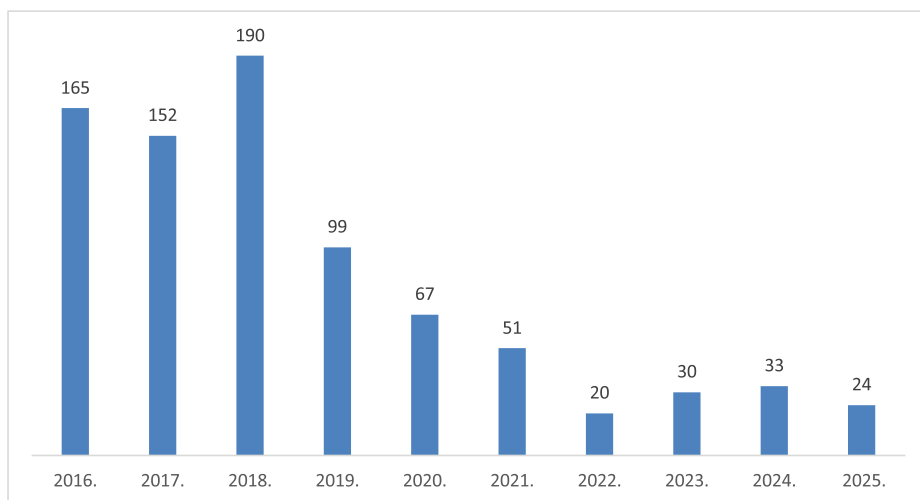
Tablica 27. Rezultati field testa nerastića / Field test results of young boars

Pasma Breed	Nerastići Young boars	Životni dnevni prirast (g) Life gain	Pros. debljina slanine (mm) Average backfat	Težina na kraju testa (kg) Weight at the end of test	Starost na kraju testa (dani) Age at the end of test (days)
Veliki jorkšir	27	646,5	10,6	105,6	165,2
Landras	62	653,4	10,3	105,3	162,4
Pietren	13	614,0	9,1	101,0	165,4
Durok	34	651,4	8,3	105,8	164,6
Durok x pietren	2	637,5	8,2	98,5	154,5
Sve / All	138	647,6	9,7	105,0	163,7

Izvor / Source: HAPIH

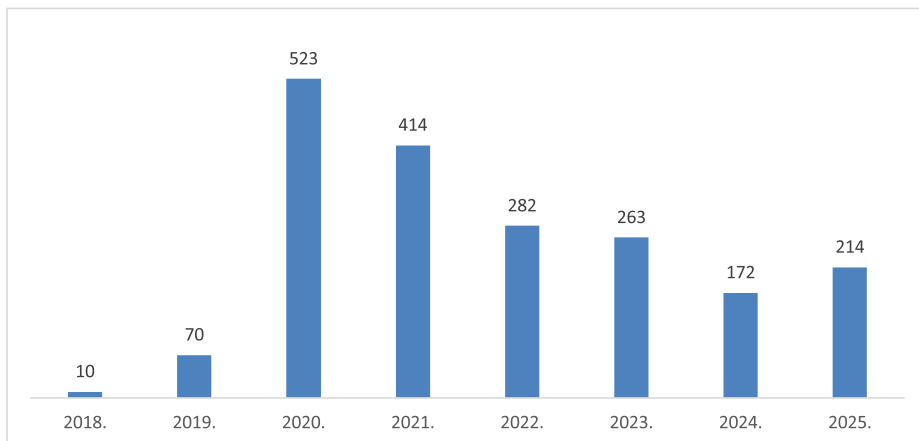
Grafikon 19. Kretanje broja testiranih nerastića / Number of young boars tested

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 20. Kretanje broja ocjenjenih nerastića crne slavonske svinje
The number of evaluated young boars Black Slavonian Pig

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 21. Kretanje broja ocjenjenih nazimica crne slavonske svinje
The number of evaluated gilts Black Slavonian Pig

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 28. Najbolji nerastići u field testu / The best boars in the field test

Pasma Breed	Nerastići Young boars	Uzgajivač Breeder	Uzgojna organizacija oca Breeding organization of the father	Index Index
Veliki jorkšir	053-00165 / 001	OG Mladen Čižmešinkin	919	116,6
	051-00254 / 086	OG Mario Biškup	905	116,2
	085-00018 / 001	OG Ivan Sović	053	113,2
	053-00166 / 004	OG Mladen Čižmešinkin	919	113,2
	053-00152 / 058	OG Mladen Čižmešinkin	905	112,4
	085-00015 / 001	OG Ivan Sović	053	111,9
	085-00015 / 004	OG Ivan Sović	053	110,7
	085-00018 / 002	OG Ivan Sović	053	110,7
	086-00165 / 020	OG Ivan Sović	053	110,7
	053-00162 / 036	OG Mladen Čižmešinkin	053	109,6

Pasmina Breed	Nerastići Young boars	Uzgajivač Breeder	Uzgojna organizacija oca Breeding organization of the father	Index Index
Landras	057-00965 / 045	OG Ivica Kos	919	112,1
	053-00586 / 080	OG Mladen Čižmešinkin	919	111,5
	057-00964 / 031	OG Ivica Kos	905	110,4
	061-00395 / 003	OG Josip Krušelj	905	110,0
	057-00964 / 029	OG Ivica Kos	905	109,3
	051-03486 / 057	OG Mario Biškup	919	108,1
	057-00964 / 030	OG Ivica Kos	905	108,0
	072-00651 / 017	OG Josip Mulc	057	107,5
	057-01003 / 019	OG Ivica Kos	905	107,4
	072-00654 / 002	OG Josip Mulc	057	107,3
Durok	053-00082 / 048	OG Mladen Čižmešinkin	921	118,8
	051-00023 / 036	OG Mario Biškup	919	116,2
	053-00082 / 046	OG Mladen Čižmešinkin	921	116,2
	051-00031 / 005	OG Mario Biškup	051	114,7
	051-00023 / 031	OG Mario Biškup	919	113,8
	053-00082 / 034	OG Mladen Čižmešinkin	921	112,9
	085-00049 / 022	OG Ivan Sović	053	112,6
	051-00023 / 030	OG Mario Biškup	919	112,3
	053-00082 / 047	OG Mladen Čižmešinkin	921	112,1
	059-00002 / 001	OG Goran Bradić	051	111,5
Pietren	051-00468 / 020	OG Mario Biškup	919	101,8
	051-00472 / 018	OG Mario Biškup	919	100,4

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 29. Field test nazimica / Field test of gilts

Pasma Breed	Nazimice Gilts	Životni dnevni prirast (g) Life gain	Pros. debljina slanine (mm) Average backfat	Težina na kraju testa (kg) Weight at the end of test	Starost na kraju testa (dani) Age of the end of test (days)
Veliki jorkšir	61	596,6	10,9	101,7	172,0
Landras	217	575,0	10,7	101,9	178,5
Pietren	5	582,4	9,0	105,8	181,2
Durok	45	584,3	8,6	99,3	175,8
Landras x Veliki jorkšir	24	584,3	10,7	96,9	167,1
Sve /All	352	580,7	10,4	101,3	176,3

Izvor / Source: HAPIH

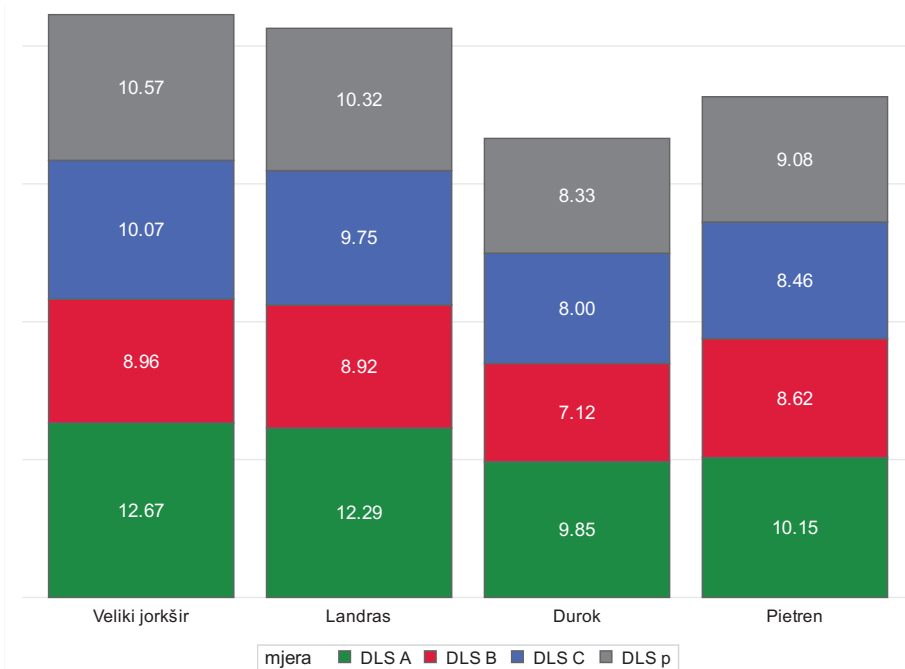
Tablica 30. Najbolje nazimice u field testu / The best gilts in field test

Pasma Breed	Nazimice Gilts	Uzgajivač Breeder	Uzgojna organizacija oca Breeding organization of the father	Index Index
Veliki jorkšir	051-00288 / 012	OG Mario Biškup	919	126,2
	051-00276 / 030	OG Mario Biškup	905	122,6
	053-00165 / 008	OG Mladen Čižmešinkin	919	114,6
	051-00254 / 098	OG Mario Biškup	905	114,5
	053-00152 / 068	OG Mladen Čižmešinkin	905	114,4
	085-00018 / 006	OG Ivan Sović	053	112,8
	053-00152 / 069	OG Mladen Čižmešinkin	905	111,6
	051-00276 / 025	OG Mario Biškup	905	111,6
	053-00162 / 041	OG Mladen Čižmešinkin	053	111,3
	086-00161 / 045	OG Matija Jurišanec	051	110,5

Pasmina Breed	Nazimice Gilts	Uzgajivač Breeder	Uzgojna organizacija oca Breeding organization of the father	Index Index
Landras	072-00500 / 053	OG Josip Mulc	057	115,4
	057-00964 / 036	OG Ivica Kos	905	114,8
	051-03530 / 030	OG Anka Valent	057	114,2
	057-01001 / 007	OG Ivica Kos	905	114,0
	062-00739 / 156	OG Željko Matišić	905	113,9
	072-00500 / 052	OG Josip Mulc	057	113,7
	072-00651 / 025	OG Josip Mulc	057	113,5
	072-00502 / 045	OG Josip Mulc	057	113,4
	057-00964 / 033	OG Ivica Kos	905	113,0
	057-01001 / 009	OG Ivica Kos	905	112,8
Durok	053-00082 / 054	OG Mladen Čižmešinkin	921	124,4
	051-00023 / 039	OG Mario Biškup	919	122,9
	053-00082 / 041	OG Mladen Čižmešinkin	921	122,8
	053-00082 / 043	OG Mladen Čižmešinkin	921	119,3
	051-00023 / 033	OG Mario Biškup	919	118,6
	053-00062 / 110	OG Mladen Čižmešinkin	921	118,3
	053-00082 / 052	OG Mladen Čižmešinkin	921	118,2
	059-00002 / 006	OG Goran Bradić	051	116,6
	085-00049 / 031	OG Ivan Sović	053	115,8
	051-00033 / 003	OG Mario Biškup	051	114,9
Pietren	051-00468 / 026	OG Mario Biškup	919	114,9
	052-00935 / 046	OG Ivan Basrek	919	106,1

Izvor / Source: HAPIH

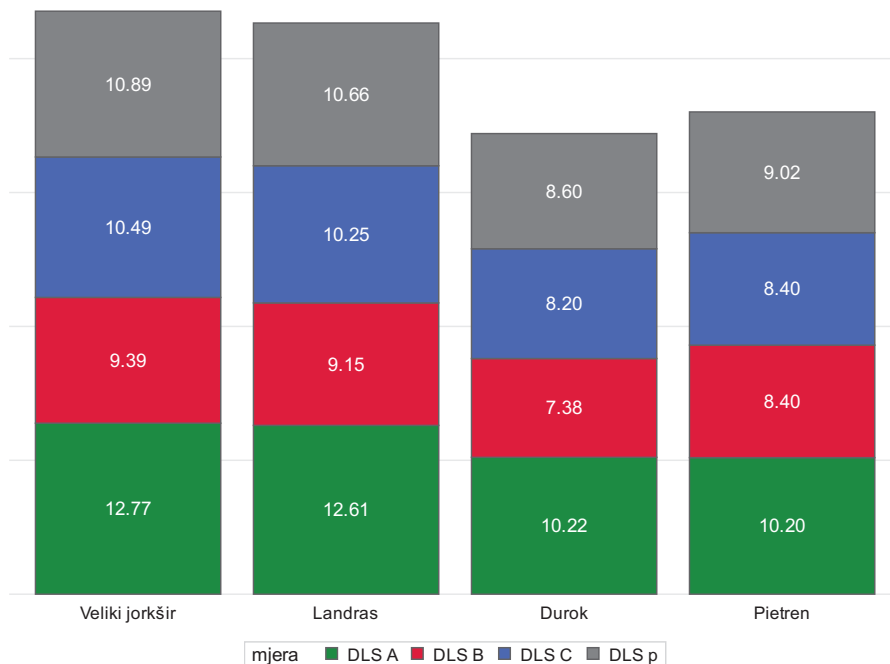
Grafikon 22. Prosječna debljina leđne slanine testiranih nerastića po pasmini
Average backfat of tested young boars by breed

Izvor / Source: HAPIH

Napomena: DLS (debljina leđne slanine) se radi metodom "Tri točke" (A,B i C) u cm; DLS p (debljina leđne slanine prosjek)

Grafikon 23. Prosječna debljina leđne slanine testiranih nazimica po pasmini
Average backfat of tested gilts by breed

Izvor / Source: HAPIH

Napomena: DLS (debljina leđne slanine) se radi metodom "Tri točke" (A, B i C) u cm; DLS p (debljina leđne slanine prosjek)

3.5. GENETSKO VREDNOVANJE / GENETIC EVALUATION

HAPIH-ov Centar za stočarstvo provodi genetsko vrednovanje u svinjogojstvu koje se temelji na metodologiji mješovitih linearnih modela (engl. mixed model methodology) te se kao rezultat dobije najbolja linearna nepristrana procjena (engl. Best Linear Unbiased Prediction - BLUP). Mješovitim animal modelom se istovremeno procjenjuju uzgojne vrijednosti (UV) za sve životinje (nerastove, krmače, nazimice) korištenjem proizvodnih podataka i porijekla kojim se ostvaruju genetske veze između životinja i proizvodnih podataka. Genetskim vrednovanjem obuhvaćene su sljedeće grupe svojstava:

- mesnatost (trajanja testa pri 100 kg i debljina leđne slanine)
- reprodukcija (veličina legla)
- ukupan selekcijski indeks

Procjena uzgojnih vrijednosti za trajanje testa pri 100 kg i debljinu leđne slanine

Selekcija svojstva mesnatosti provodi se kod majčinskih (landras, veliki jorkšir, križanke landras x veliki jorkšir i veliki jorkšir x landras) i terminalnih (pietren, durok, križanci durok x pietren) pasmina svinja. Statistički model za procjenu UV za svojstva mesnatosti je bivarijatan model koji uključuje pasminu, spol, interval od odbića do uspješne koncepcije i sezonu testiranja kao fiksne utjecaje s razredima, dok je težina na kraju testa unutar pasmine (genotipa) opisana kvadratnom regresijom i korištena u modelu za genetsko vrednovanje svojstva trajanje testa. Slučajni dio modela uključuje direktni aditivni utjecaj životinje, utjecaj zajedničkog legla i utjecaj uzgajivača kao interakciju farme i godine testiranja. UV se radi lakšeg razumijevanja standardiziraju s prosjekom od 100 dok odstupanje za jednu standardnu devijaciju iznosi +/-12 bodova.

Procjena uzgojnih vrijednosti za veličinu legla

Selekcija na veličinu legla provodi se kod majčinskih pasmina (landras, veliki jorkšir, križanke landras x veliki jorkšir i veliki jorkšir x landras), a temelji se na podacima plodnosti krmača. Korišteni su podaci o plodnosti do desetog prasenja, a svojstvo za koje se procjenjuje UV je broj rođene prasadi. Statistički model za procjenu UV svojstva veličine legla uključuje pasminu, sezonu pripusta, nerasta (oca legla) kao fiksne utjecaje sa razredima. Utjecaj starosti kod prasenja opisana je kvadratnom regresijom ugnježđenom unutar rednog broja prasenja, dok je duljina prethodne laktacije opisana linearnom regresijom. Slučajni dio modela uključuje direktni aditivni utjecaj životinje, utjecaj zajedničkog legla i permanentni utjecaj. UV se radi lakšeg razumijevanja standardiziraju s prosjekom od 100 dok odstupanje za jednu standardnu devijaciju iznosi +/-12 bodova.

Ukupan selekcijski indeks

Ukupan selekcijski indeks ili agregatni genotip formira se na temelju zadanih relativnih međudnosa svojstava. Sukladno uzgojnom programu, za majčinske pasmi-

ne sastavljen tako da je veličina legla zastupljena s 40 %, a trajanje testa i debljina leđne slanine s po 30 %. Agregatni genotip za terminalne pasmine je sastavljen tako da su trajanje testa i debljina leđne slanine zastupljeni svaki s 50 %.

Rangiranje

Ukupan selekcijski indeks se upotrebljava za odabir životinja – životinje s većom vrijednosti indeksa su genetski superiornije u odnosu na one s nižom vrijednošću. Na temelju izračunatog selekcijskog indeksa provodi se rangiranje životinja. Rang se izražava u postocima i označava udio životinja koje su populaciji bolje od promatrane životinje. Niža vrijednost postotnog ranga promatrane životinje ukazuje da mali udio životinja u populaciji ima veću vrijednost selekcijskog indeksa od promatrane životinje (npr. ako je postotni rang životinje 3 % znači da je svega 3 % životinja promatrane populacije ima bolju UV selekcijskog indeksa). Na temelju promjena u uzgojnom programu, od sredine 2023. godine rangiranje tj. odabir se provodi samo za muške rasplodne životinje. Tako se u kategoriju za umjetno osjemenjivanje može odabrati samo 35 % najbolje rangiranih životinja. Kategorizacija nazimica se ne provodi već se njihov odabir provodi na temelju postotnog ranga. Izvešće o provedenom genetskom vrednovanju nerastova i nazimica s prikazom SUV vrijednosti pojedinih svojstava i selekcijskog indeksa kao i postotni rang grla objavljuje se na mrežnim stranicama HAPIH-a.

3.6. LABORATORIJSKO TESTIRANJE NA STRESNU OSJETLJIVOST *LABORATORY TESTING ON STRESS SENSITIVITY*

Maligna hipertermija (stres sindrom ili stresna osjetljivost) nasljedna je neuromuskularna bolest koja se može dijagnosticirati pomoću genetske analize. Bolest se najčešće očituje jakom kontrakcijom mišića, povišenjem tjelesne temperature i acidozom. Za pojavu maligne hipertermije u svinja dominantno je odgovoran gen RYR1 (rijanodinski receptor) smješten na šestom kromosomu. Ta mutacija kod svinja uzrokuje blijedo, meko i vodnjikavo meso, odnosno meso manje tehnološke vrijednosti. Kod svinja koje su dominantni homozigoti (NN), bolest maligne hipertermije se ne javlja te se analizom dobije negativan rezultat. Kod svinja koji su heterozigotni (Nn) nositelji mutacije, odnosno imaju jedan normalan i jedan mutirani gen, bolest se ne javlja, ali na svoje potomstvo mogu prenijeti mutirani gen. U

recesivnih homozigota (nn) oba gena su mutirana i životinje su podložne bolesti. Laboratorij Banke gena domaćih životinja Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva u suradnji s Centrom za stočarstvo HAPIH-a, provodi testiranje rasplodnih svinja na stres osjetljivost ili malignu hipertermiju u sklopu uzgojnog programa.

Tablica 31. Broj rasplodnih svinja testiranih na stres osjetljivost prema pasmini
The number of breeding pigs tested on stress sensitivity by breed

Pasma Breed	Genotip / Genotype						Sve All
	NN		Nn		nn		
	Broj / No	%	Broj / No	%	Broj / No	%	
Durok	34	100,0	0	0,0	0	0	34
Landras	62	100,0	0	0,0	0	0	62
Pietren	5	38,5	8	61,5	0	0	13
Veliki jorkšir	28	100,0	0	0,0	0	0	28
Durok x pietren	1	50,0	1	50,0	0	0	2
Crna slavonska	7	100,0	0	0,0	0	0	7
Sve / All	137	93,8	9	6,2	0	0	146

Izvor / Source: MP i HAPIH

3.7. PROMET UZGOJNO VALJANIH SVINJA I SJEMENA TRADE OF HERDBOOK PIGS AND SEMEN

Tablica 32. Broj izdanih zootehničkih certifikata
Number of issued Zootechnical Certificates

Uzgojno udruženje Breeder organization	Pasmina Breed	Nerasti Boars	Nazimice Gilts	Ukupno Total
Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske	Veliki jorkšir	20	31	51
	Landras	62	95	157
	Pietren	17	0	17
	Durok	30	9	39
	Križanci	4	14	18
Udruga uzgajivača crne slavonske svinje „Fajferica“	Crna slavonska	35	111	146
Udruga uzgajivača svinja „Banijska šara“	Banijska šara	6	15	21
Plemenita općina Turopoljska	Turopoljska	2	10	12
Sve / All		176	285	461

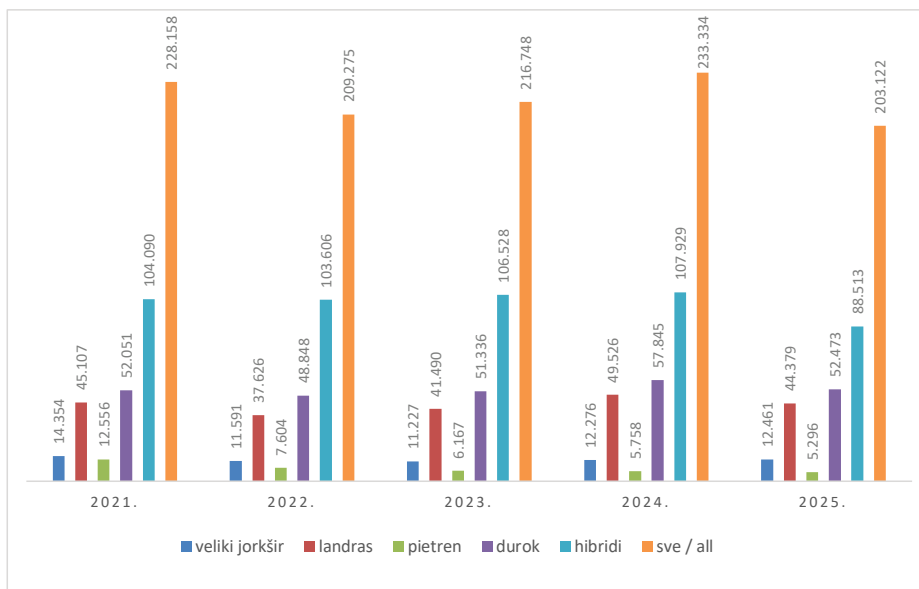
Izvor / Source: HAPIH i uzgojna udruženja

Tablica 33. Broj isporučenih doza sjemena / The number of delivered doses

Pasmina Breed	Isporučeno doza No. of doses	Udio (%) Share %
Veliki jorkšir	12.461	6,1
Landras	44.379	21,8
Pietren	5.296	2,6
Durok	52.473	25,8
PIC	87.409	43,0
PI x DU	1.104	0,5
Sve / All	203.122	100,0

Izvor / Source: Centri za umjetno osjemenjivanje

Grafikon 24. Kretanje broja isporučenih doza sjemena
Trends in the number of delivered seed doses

Izvor / Source: Centri za umjetno osjemenjivanje

4. AKTIVNOSTI SEKTORA PODRUČNIH UREDA

THE ACTIVITIES OF DISTRICT OFFICES SECTOR

Područni uredi Centra za Stočarstvo operativno na terenu provode aktivnosti u sustavima označavanja i evidencije domaćih životinja, uzgoja, testiranja i genetskog vrednovanja domaćih životinja i uzorkovanja i kontrole kvalitete stočarskih proizvoda. Korisnicima pružaju administrativnu potporu za više sustava u stočarstvu te provode niz delegiranih aktivnosti vezanih za pružanje tehničke pomoći poljoprivrednim gospodarstvima pri ostvarivanju

prava na izravne potpore u poljoprivredi i ruralnom razvoju te informiranju poljoprivrednih gospodarstava o pravilima uvjetovanosti. Sektor područnih ureda upravlja i koordinira poslovanjem područnih ureda kako iz područja javnih ovlasti tako i aktivnosti delegiranih od strane resornog ministarstva i drugih institucija. Sektor područnih ureda osigurava i provedbu sustava neobaveznog označavanja i promocije hrvatskih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda te ukupnog razvoja poljoprivredne proizvodnje u Republici Hrvatskoj. Sektor osigurava provedbu sustava kontrole koji osigurava, u skladu s certificiranim procedurama, stručno, precizno

objektivno i nepristrano prikupljanje i evidentiranje podataka o podrijetlu i proizvodnosti više vrsta domaćih životinja te sukladno legislativi koordinira primjenu i provedbu stočarskih mjera. Sektor djeluje kroz koordinacijski ured sektora i 20 područnih ureda na području Republike Hrvatske.

Područni uredi proveli su označavanje i evidenciju samo 417 grla svinja, kao posljedicu ograničenja uzrokovanih epidemijom ASK, te su prikupljali biološke uzorke izvornih pasmina domaćih životinja za potrebe Banke gena domaćih životinja u RH, pri čemu su ukupno prikupili 3.193 biološka uzorka, od toga 620 uzorka tkiva svinja. Područni uredi pružili su ukupno 5.192 pomoći poljoprivrednim gospodarstvima pri popunjavanju Jedininstvenog zahtjeva za ostvarivanje prava na izravne potpore i pojedinih mjera ruralnog razvoja, te kontrole i savjetovanja poljoprivrednika u poštivanju odredbi iz višestruke uvjetovanosti.

Područni uredi Centra za stočarstvo

<p>PU Bjelovarsko-bilogorske županije Trg hrvatskih branitelja 18 43000 Bjelovar 043/211-188</p>	<p>PU Brodsko-posavske županije Ul. Petra Krešimira IV. 20 35000 Slavonski Brod 035/415-516</p>	<p>PU Dubrovačko-neretvanske županije Vukovarska ulica 2 20000 Dubrovnik 020/331-380</p>
<p>PU Istarske županije Stari trg 6 52000 Pazin 052/555-281</p>	<p>PU Karlovačke županije Domobranska ulica 3 47000 Karlovac 047/611-978</p>	<p>PU Koprivničko-križevačke županije Ul. Ivana Z. Dijankovečkog 18 48260 Križevci 048/270-186</p>
<p>PU Krapinsko-zagorske županije Ul. Frana Galovića 13 49000 Krapina 049/301-447</p>	<p>PU Ličko-senjske županije Kaniška ulica 55 53000 Gopić 053/560-535</p>	<p>PU Međimurske županije Kalnička ulica 52 40000 Čakovec 040/384-696</p>
<p>PU Osječko-baranjske županije Vukovarska ulica 1 31540 Donji Miholjac 031/633-155</p>	<p>PU Požeško-slavonske županije Ul. Kamenita vrata 10 34000 Požega 034/312-537</p>	<p>PU Primorsko-goranske županije Ul. Frana Kurelca 8 51000 Rijeka 051/614-498</p>
<p>PU Sisačko-moslavačke županije Ul. Ivana K. Sakcinskog 24 44000 Sisak 044/524-955</p>	<p>PU Splitsko-dalmatinske županije Ul. Kralja Zvonimira 14a 21210 Solin 021/841-184</p>	<p>PU Šibensko-kninske županije Ul. Stjepana Radića 55 22000 Šibenik 022/200-862</p>
<p>PU Varaždinske županije Zagrebačka ulica 15 42000 Varaždin 042/212-050</p>	<p>PU Virovitičko-podravske županije Ul. Ivana Kapistrana 14 33000 Virovitica 033/721-282</p>	<p>PU Vukovarsko-srijemske županije Trg Josipa Runjanina 10 32100 Vinkovci 032/304-306</p>
<p>PU Zadarske županije Ul. Kralja Stjepana Držislava 1b 23000 Zadar 023/309-048</p>	<p>Ured načelnika sektora Svetošimunska cesta 25 10000 Zagreb</p>	<p>PU Zagrebačke županije Križevačka ulica 4 10340 Vrbovec 01/2728-616</p>

Tablica 34. Broj poljoprivrednih gospodarstava: osigurana tehnička pomoć pri popunjavanju Jedinstvenog zahtjeva za potpore u poljoprivredi (AGRONET), Intervencija 70.06 / Plaćanja za dobrobit životinja, poboljšana hranidba – uzorkovanje stočne hrane, Intervencija 70.06 / Plaćanja za dobrobit životinja, poboljšani uvjeti smještaja – unos podne površine

Number of farms with CAAF assistance in filling applications for direct payments (AGRONET) in year 2025., Farm Quality system - the number of certified farms in year 2025, Intervention 70.06 / Animal welfare payments, improved feeding - sampling of feed, Intervention 70.06 / Animal welfare payments, improved housing conditions - input of floor area

Županija / County	Agronet	Intervencija 70.06. DŽS Poboljšana hranidba	Intervencija 70.06. DŽS Poboljšani uvjeti smještaja
	Broj pomoći / No. of assistance	Broj uzoraka / No. of samples	Broj MIBPG / No. of holdings
Bjelovarsko-bilogorska	289	2	12
Brodsko-posavska	241	34	63
Dubrovačko-neretvanska	18	0	0
Istarska	403	2	2
Karlovačka	319	0	2
Koprivničko-križevačka	797	4	20
Krapinsko-zagorska	0	2	5
Ličko-senjska	0	0	1
Međimurska	172	0	8
Osječko-baranjska	461	64	79
Požeško-slavonska	17	0	8
Primorsko-goranska	0	0	0
Sisačko-moslavačka	194	10	4
Splitsko-dalmatinska	183	2	2
Šibensko-kninska	95	2	3
Varaždinska	267	18	12
Virovitičko-podravska	120	8	10
Vukovarsko-srijemska	50	18	37

Županija / County	Agronet	Intervencija 70.06. DŽS Poboljšana hranidba	Intervencija 70.06. DŽS Poboljšani uvjeti smještaja
	Broj pomoći / No. of assistance	Broj uzoraka / No. of samples	Broj MIBPG / No. of holdings
Zadarska	280	2	3
Zagrebačka/grad Zagreb	1.286	10	31
Ukupno / Total	5.192	178	302

Izvor / Source: HAPIH

Tablica 35. Banka gena - broj prikupljenih i pohranjenih bioloških uzoraka izvornih pasmina domaćih životinja u 2025. godini

Gene Bank – the number of sampled and stored biological samples of native breeds of farm animals in year 2025.

Županija County	Vrsta uzorka	Goveda	Ovce	Koze	Magarci	Konji	Svinje	Ukupno Total
	Sample type	Cattle	Sheeps	Goats	Donkeys	Horses	Pigs	
Bjelovarsko- bilogorska	dlaka				54			54
	tkivo	67					35	102
Brodsko-posavska	dlaka							
	tkivo						8	8
Dubrovačko- neretvanska	dlaka							
	tkivo	46	11					57
Istarska	dlaka				218			218
	tkivo		153					153
Karlovačka	dlaka							
	tkivo	4	6				12	22
Koprivničko- križevačka	dlaka							
	tkivo	7						7
Krapinsko-zagorska	dlaka							
	tkivo	5						5

Županija County	Vrsta uzorka Sample type	Goveda	Ovce	Koze	Magarci	Konji	Svinje	Ukupno Total
		Cattle	Sheeps	Goats	Donkeys	Horses	Pigs	
Osječko-baranjska	dlaka						4	4
	tkivo						452	452
Požeško-slavonska	dlaka							
	tkivo						9	9
Primorsko-goranska	dlaka				45	2		47
	tkivo	17	509					526
Sisačko-moslavačka	dlaka	5			36			41
	tkivo	119	25	12			19	175
Splitsko-dalmatinska	dlaka				11			11
	tkivo	8	54	10				72
Šibensko-kninska	dlaka				114			114
	tkivo	186	291	119				596
Varaždinska	dlaka				17	3		20
	tkivo		2	1			12	15
Virovitičko-podravska	dlaka				44			44
	tkivo						17	17
Vukovarsko-srijemska	dlaka				224			224
	tkivo						16	16
Zadarska	dlaka							
	tkivo	56	41	9				106
Zagrebačka	dlaka				41			41
	tkivo	1					36	37
Ukupno / Total		521	1.092	151	804	5	620	3.193

Izvor / Source: HAPIH

4.1. PROVEDBA OZNAČAVANJA I EVIDENCIJE SVINJA

THE ACTIVITIES IN IDENTIFICATION AND RECORDING OF PIGS

Tablica 36. Broj označenih i evidentiranih svinja izvornih pasmina od strane djelatnika HAPIH-a

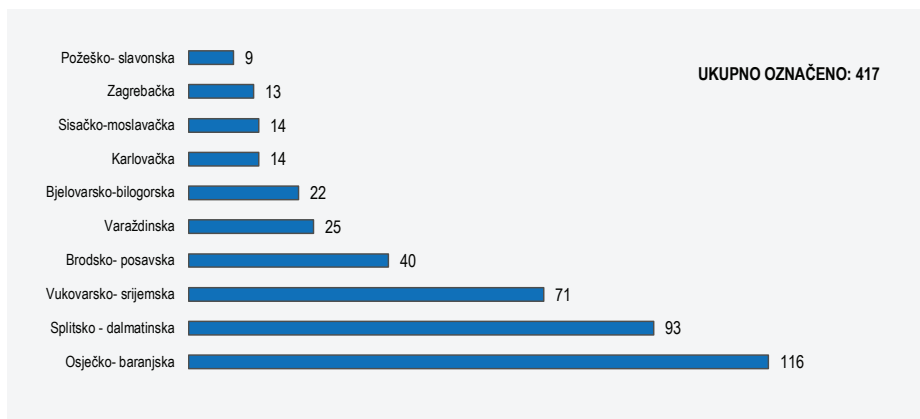
Number of marked and recorded pigs (local breeds) by the employees of CAAF

Godina / Year	Broj grla / Number of animals
2021.	755
2022.	560
2023.	658
2024.	397
2025.	417

Izvor / Source: HAPIH

Grafikon 25. Broj označenih i evidentiranih svinja izvornih pasmina od strane djelatnika HAPIH-a prema uredu

Number of marked and recorded pigs (local breeds) by the employees of CAAF by office

Izvor / Source: HAPIH

5. **OZNAČAVANJE I REGISTRACIJA DOMAĆIH ŽIVOTINJA** *IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF DOMESTIC ANIMALS*

Priprema izvješća:

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

**MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I
RIBARSTVA**
MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHERIES

GODIŠNJE IZVJEŠĆE
O SUSTAVU OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE SVINJA
U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA 2025. GODINU

ANNUAL REPORT
ON THE SYSTEM OF PORCINE ANIMALS IDENTIFICATION AND REGISTRATION
IN THE REPUBLIC OF CROATIA FOR 2025.

5.1. SUSTAV OBVEZNOG OZNAČAVANJA I REGISTRACIJE SVINJA *THE SYSTEM OF UNIQUE IDENTIFICATION AND REGISTRATION OF PORCINE ANIMALS*

Sustav obveznog označavanja i registracije svinja u Republici Hrvatskoj uspostavljen je radi osiguranja sljedivosti, kontrole zdravstvenog statusa životinja te učinkovite provedbe mjera zaštite zdravlja životinja i javnog zdravlja. Navedeni sustav provodi se u skladu s odredbama Zakona o zdravlju životinja („Narodne novine“, br. 152/2022 i 154/2022), Uredbe (EU) 2016/429 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o prenosivim bolestima životinja, Provedbene uredbe Komisije (EU) 2021/520 od 24. ožujka 2021. o utvrđivanju pravila za primjenu Uredbe (EU) 2016/429 u pogledu sljedivosti određenih držanih kopnenih životinja te Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/2035 od 28. lipnja 2019. o dopuni Uredbe (EU) 2016/429 u dijelu koji se odnosi na objekte u kojima se drže kopnene životinje, valionice te pravila o sljedivosti određenih držanih kopnenih životinja i jaja za valjenje.

Navedenim propisima utvrđuju se pravila jedinstvenog označavanja svinja na području Republike Hrvatske, postupci prijave i registracije svih promjena vezanih uz držanje i premještanje svinja te uspostava i vođenje jedinstvene baze podataka. Središnji informacijski sustav predstavlja Jedinstveni registar svinja, koji je temeljna baza podataka o svinjogojskoj proizvodnji. U Registru su evidentirani podaci o broju svinja na pojedinom objektu, kao i sve promjene njihova statusa, uključujući premještanja između objekata, promet unutar države, uvoz, izvoz, klanje te uginuća. Na taj se način osigurava sljedivost svake životinje od rođenja do završetka proizvodnog ciklusa.

Jedinstveni sustav označavanja podrazumijeva obvezno označavanje svake svinje ušnom markicom i/ili tetovirnim brojem. Ušna markica postavlja se na desno uho životinje te sadrži registracijski broj objekta na kojem je svinja rođena. Sve svinje rođene na istom objektu označavaju se istim brojem, čime se osigurava jasna povezanost životinje s njezinim podrijetlom. Tetovirni broj aplicira se u desno uho ili na desnu stranu tijela svinje, a sastoji se od dvoslovne oznake „HR“ te brojčane oznake do najviše pet znamenki. Svinje se moraju označiti najkasnije do navršenih devet mjeseci starosti, odnosno prije svakog napuštanja objekta na kojem su rođene, ako do premještanja dolazi ranije. Oznake moraju ostati čitljive tijekom cijelog života životinje. U slučaju gubitka ili oštećenja ušne markice, životinja se ponovno

označava novom markicom koja sadrži registracijski broj objekta na kojem se svinja u trenutku ponovnog označavanja nalazi. Opisani sustav predstavlja ključan instrument za učinkovito praćenje kretanja svinja, pravodobno reagiranje u slučaju pojave zaraznih bolesti te osiguranje transparentnosti i sigurnosti u prometu živih životinja i proizvoda životinjskog podrijetla.

Označavanje svinja provode subjekti kojima je za navedeni postupak izdano odobrenje nadležnog tijela, odnosno Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane, zatim ovlaštene veterinarske organizacije i veterinarske službe te terenski djelatnici Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu.

Prema važećim podacima, ukupno 13.910 subjekta ima dodijeljene ovlasti za samostalno označavanje svinja, čime se omogućuje učinkovita i pravodobna provedba sustava označavanja na terenu. Za pravilno i pravovremeno označavanje svinja odgovoran je subjekt životinja. Njegova odgovornost, osim same provedbe označavanja, obuhvaća i vođenje Registra svinja na objektu. U registar se unose podaci o svim svinjama koje se nalaze na objektu, čime se osigurava potpuna evidencija brojnog stanja i kretanja životinja. Registar svinja na objektu sadrži podatke o svakom premještanju životinja, uključujući premještanje na drugi objekt, klanje na objektu, uginuće, krađu ili gubitak, upućivanje na klanje u odobreni objekt te izvoz. Svako premještanje mora biti evidentirano točno i bez odgode, jer pravodobna prijava predstavlja temelj za održavanje ažurne i vjerodostojne baze podataka o

svinjama na nacionalnoj razini. Prilikom svakog premještanja svinje mora pratiti propisani Putni list, koji ispunjava subjekt s čijeg se objekta svinje otpremaju. Putni list služi kao službeni dokument kojim se potvrđuje podrijetlo životinja, njihov identitet i odredište te omogućuje sljedivost tijekom prijevoza.

Nadalje, svaki je subjekt obavezan svaku promjenu brojnog stanja svinja na objektu bez odgode evidentirati u Registru svinja na objektu te je prijaviti u Jedinствeni registar svinja. Pravodobno i točno evidentiranje svih promjena uključujući dolazke, odlazke, uginuća ili druge promjene statusa životinja od ključne je važnosti za održavanje potpune i vjerodostojne evidencije. Takve dojave dodatno osiguravaju usklađenost podataka između evidencije koja se vodi na objektu i središnje baze podataka te doprinose pouzdanosti, transparentnosti i učinkovitosti cjelokupnog sustava praćenja i kontrole.

U nastavku se prikazuju podaci evidentirani u Jedinствenom registru svinja tijekom 2025. godine, koji predstavljaju objedinjene rezultat aktivnosti svih dionika uključenih u provedbu jedinstvenog sustava označavanja i registracije svinja. Navedeni podaci odražavaju prijave podataka od samih subjekata, postupanja ovlaštenih veterinarskih organizacija i službi te nadležnih institucija i pružaju uvid u stanje i kretanje populacije svinja u Republici Hrvatskoj tijekom promatranog razdoblja.

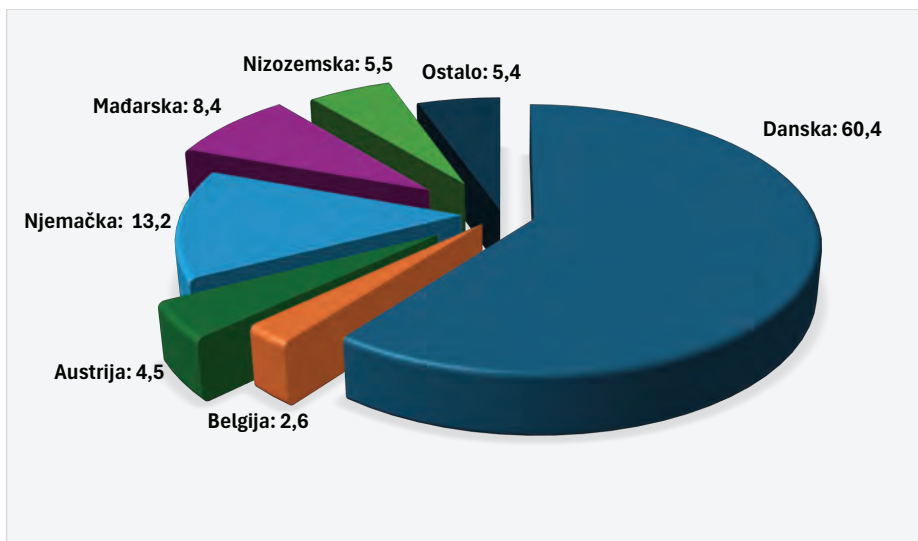
Tablica 37. Promet svinja u 2025. godini po županijama
Movement of pigs in 2025. per county

Županija County	Promet svinja između objekata / Movement of pigs between holdings		Promet svinja u klaonice / Movement to the slaughterhouse		Klanje na objektu / Slaughter on the farm	Uvoz Import	Izvoz Export
	Odlazak s objekta	Dolazak s objekta	Odlazak u klaonicu	Dolazak u klaonicu			
Bjelovarsko-bilogorska	47.240	42.315	36.735	8.816	7.807	42.070	5.990
Brodsko-posavska	32.717	29.651	66.820	22.133	29.874	31.324	46.437
Dubrovačko-neretvanska	0	0	7	861	61	0	0
Grad Zagreb	900	847	1.279	14.753	1.848	0	0
Istarska	4.607	3.716	635	626	3.702	0	0
Karlovačka	9.658	8.932	4.811	12.466	15.453	5.085	0
Koprivničko-križevačka	29.201	26.790	78.232	0	5.542	32.939	34.644
Krapinsko-zagorska	11.859	6.314	7.176	6.832	22.657	3.477	0

Županija County	Promet svinja između objekata / Movement of pigs between holdings		Promet svinja u klaonice / Movement to the slaughterhouse		Klanje na objektu / Slaughter on the farm	Uvoz Import	Izvoz Export
	Odlazak s objekta	Dolazak s objekta	Odlazak u klaonicu	Dolazak u klaonicu			
Ličko-senjska	730	572	164	2.562	3.609	2	0
Međimurska	38.136	26.491	62.149	261.498	869	26.972	1.868
Osječko-baranjska	503.255	495.088	315.506	87.577	46.563	88.780	121.620
Požeško-slavonska	6.547	24.817	8.503	456	13.843	10.924	2.445
Primorsko-goranska	94	85	14	2.134	1.264	0	0
Sisačko-moslavačka	7.671	6.713	2.467	14.509	23.765	1.213	0
Splitsko-dalmatinska	5.909	5.516	2.360	18.338	6.301	2.874	0
Šibensko-kninska	560	538	413	11.539	482	0	0
Varaždinska	39.766	38.281	40.873	0	7.523	8.334	66
Virovitičko-podravska	11.604	10.679	5.057	2.979	12.289	5.769	2.884
Vukovarsko-srijemska	122.154	120.013	184.067	27.528	33.872	19.702	0
Zadarska	1.548	1.233	178	19.934	182	0	0
Zagrebačka	37.284	35.524	101.153	407.023	14.137	29.093	1.162
Ukupno / Total	911.440	857.325	918.599	922.564	254.643	308.558	217.116

Izvor / Source: MP

Grafikon 26. Udio uvezenih svinja po zemljama izvoznica (u %)
Percentage of imported pigs according to the export country (%)

Izvor / Source: MPŠR

Od ukupnog broja uvezenih svinja namijenjenih daljnjem uzgoju i tovu, najveći broj uvezen je iz Danske i čini 60,4% ukupnog uvoza.

Tablica 38. Broj svinja temeljem godišnje dojave brojnog stanja svinja po kategorijama
The number of pigs based on annual report from the holdings by category

Kategorija	Broj svinja
Odojci do 20 kg	242.914
Svinje 21-50 kg	213.081
Svinje 51-80 kg	110.756
Svinje 81-110 kg	110.881
Svinje preko 110 kg	101.748
Nazimice	10.862
Suprasne nazimice	7.270

Kategorija	Broj svinja
Krmače	37.798
Suprasne krmače	29.324
Nerastovi	2.544
Ukupan broj svinja svih kategorija	867.178

Izvor / Source: MPŠR

Tijekom 2025. godine je obavezu dojave brojnog stanja svinja ispunilo ukupno 46.294 subjekta. Na temelju dostavljenih podataka prijavljeno je držanje ukupno 867.178 svinja svih proizvodnih kategorija.

Tablica 39. Broj svinja temeljem godišnje dojave brojnog stanja svinja po kategorijama i županijama

The number of pigs based on annual report from the holdings by category and counties

Županija / Country	Odojci / Suckling pigs	Svinje tov / Pigs for fattening	Nazimice / Gilts	Krmače / Sows	Nerastovi / Boars
Bjelovarsko-bilogorska	8.416	18.218	1.215	4.259	192
Brodsko-posavska	9.303	50.573	842	3.966	320
Dubrovačko-neretvanska	73	84	6	21	7
Grad Zagreb	586	1.840	61	367	17
Istarska	301	2.151	19	149	14
Karlovačka	2.134	4.925	197	1.188	69
Koprivničko-križevačka	16.755	34.134	1.048	5.244	110
Krapinsko-zagorska	3.059	10.247	342	1.407	45
Ličko-senjska	281	743	19	137	14
Međimurska	2.335	35.794	1.167	1.656	40
Osječko-baranjska	110.500	194.897	5.537	22.007	594
Požeško-slavonska	4.112	9.095	410	1.790	180
Primorsko-goranska	8	79	3	9	1

Županija / Country	Odojci / Suckling pigs	Svinje tov / Pigs for fattening	Nazimice / Gilts	Krmače / Sows	Nerastovi / Boars
Sisačko-moslavačka	5.236	13.209	782	3.306	268
Splitsko-dalmatinska	915	3.209	157	549	54
Šibensko-kninska	233	675	97	129	11
Varaždinska	11.543	19.971	1.499	3.883	50
Virovitičko-podravska	5.342	11.387	586	2.457	172
Vukovarsko-srijemska	41.648	86.688	2.747	9.119	280
Zadarska	152	224	28	107	14
Zagrebačka	19.982	38.323	1.370	5.372	92
Ukupno /Total	242.914	536.466	18.132	67.122	2.544

Izvor / Source: MPŠR

U tablici 39. prikazuje se broj svinja iz godišnjih dojava po kategorijama i županijama u 2025. godini. Najviše svinja registrirano je u Osječko-baranjskoj županiji.

6. KONTROLA OCJENJIVANJA NA LINIJI KLANJA ŽIVOTINJA (KOLK)

CARCASSES CLASSIFICATION CONTROL

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE,
ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND FISHERIES

Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane

Directorate for Livestock and Food Quality

Sektor za registre životinja

Sector for animal registers

GODIŠNJE IZVJEŠĆE

O SUSTAVU KONTROLE RAZVRSTAVANJA SVINJSKIH TRUPOVA

U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA 2025. GODINU

ANNUAL REPORT

ON THE CONTROL SYSTEM FOR CLASSIFICATION OF PIG CARCASSES

IN THE REPUBLIC OF CROATIA FOR 2025.

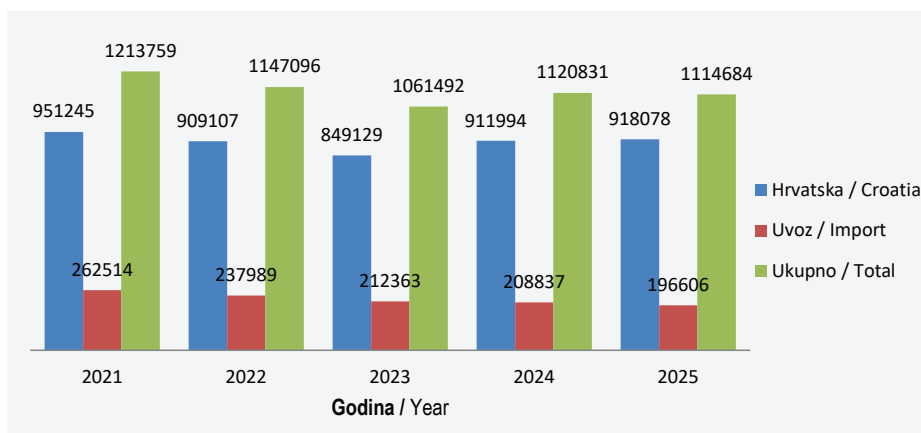
6.1. RAZVRSTAVANJE SVINJSKIH TRUPOVA U 2025. GODINI

CLASSIFICATION OF PIG CARCASSES IN YEAR 2025.

Prema obrađenim podacima sustava razvrstavanja, došlo je do povećanja ukupnog broja razvrstavanja svinjskih trupova u 2025. godini u odnosu na prethodnu godinu (grafikon 1). Zabilježeno je smanjenje broja razvrstanih svinjskih trupova u kategoriji prasadi i utovljenih svinja T1 – kategorija svinja koja najviše pridonosi količini proizvedenog svinjskog mesa u ukupnoj bilanci proizvodnje (tablica 3). U pogledu kvalitete svinjskih trupova definirane postotnim udjelima mišićnog tkiva u trupovima, podaci o kategoriji utovljenih svinja (T1) govore nam da prosječan postotni udio mišićnog tkiva u svinjskim polovicama spomenute kategorije iznosi 58,96 % (tablica 4). U usporedbi s prethodnim godinama ovaj podatak, odnosno obilježje kvalitete, predstavlja određenu konstantu te je jedan od kvalitativnih pokazatelja trenutnog stanja svinjogojske proizvodnje u Republici Hrvatskoj. Ostali podaci o razvrstavanju svinjskih trupova za 2025. godinu prikazani su u slijedećim grafikonima i tablicama.

Grafikon 27. Ukupan broj klasiranih svinjskih trupova za period 2021. - 2025. godine

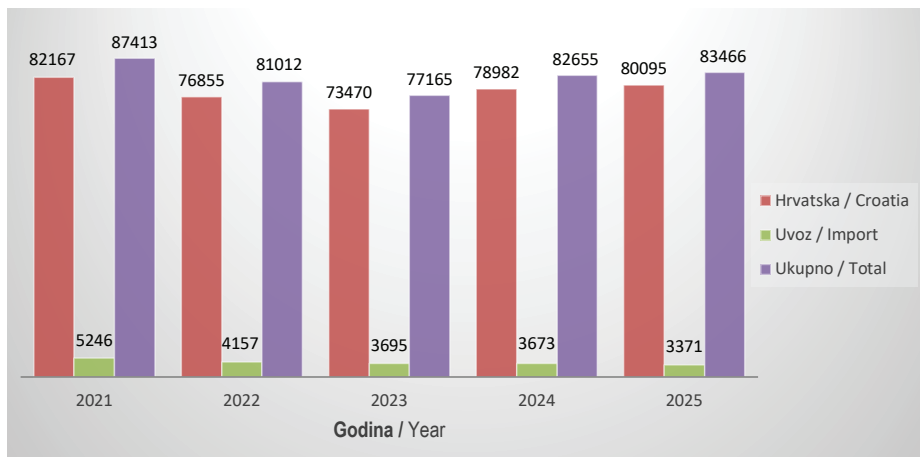
The total number of classified pig carcasses for period 2021. – 2025.

Izvor / Source: MPŠR

Grafikon 28. Ukupna masa (t) klaonički obrađenih i klasiranih svinjskih trupova za period 2021. - 2025.

The total weight (t) processed and classified pig carcasses for period 2021 – 2025

Izvor / Source: MPŠR

Tablica 40. Ukupan broj klasiranih svinjskih trupova po mjesecima za period 2021 - 2025. godine

The total number of classified pig carcasses per month for period 2021 - 2025

Mjesec / Month	Godina / Year				
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Siječanj	88.800	87.771	86.305	86.965	83.830
Veljača	86.149	78.420	72.063	78.554	79.017
Ožujak	100.004	83.161	84.323	88.198	78.923
Travanj	86.795	86.051	76.520	80.946	90.469
Svibanj	92.988	92.584	80.746	88.557	82.136
Lipanj	92.404	88.692	77.132	79.194	83.172
Srpanj	96.339	81.908	67.963	90.583	88.904
Kolovoz	87.780	94.885	87.000	91.497	85.954
Rujan	101.169	94.127	91.289	87.169	98.369
Listopad	101.727	95.668	90.434	90.489	88.926
Studeni	109.883	103.314	95.356	101.650	98.015
Prosinac	169.721	160.515	152.361	157.029	156.429

Izvor / Source: MPŠR

Tablica 41. Ukupan broj klasiranih svinjskih trupova RH - Uvoz po mjesecima za period 2021. - 2025.*The total number classified pig carcasses origination from Croatia and from import per month for period 2021 – 2025*

Mjesec / Month	Hrvatska / Croatia					Uvoz / Import				
	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Siječanj	74.551	72.285	71.730	75.543	73.718	14.249	15.486	14.575	11.422	10.112
Veljača	71.561	66.876	61.379	69.014	66.817	14.588	11.544	10.684	9.540	12.200
Ožujak	82.428	71.475	69.400	69.949	66.963	17.576	11.686	14.923	18.249	11.960
Travanj	74.801	67.143	59.806	69.804	72.775	11.994	18.908	16.714	11.142	17.694
Svibanj	75.963	76.579	65.554	72.178	67.501	17.025	16.005	15.192	16.379	14.635
Lipanj	74.870	73.484	61.941	65.636	67.697	17.534	15.208	15.191	13.558	16.015
Srpanj	77.274	68.006	54.501	77.320	72.491	19.065	13.902	13.462	13.263	16.413
Kolovoz	71.918	73.317	68.404	73.997	67.774	15.862	21.568	18.596	17.500	18.180
Rujan	75.438	73.118	73.518	68.921	79.997	25.731	21.009	17.771	18.248	18.372
Listopad	69.523	71.577	72.051	69.766	72.667	32.204	24.091	18.383	20.723	16.259
Studeni	84.173	78.824	81.085	79.816	81.400	25.710	24.490	14.271	21.834	16.615
Prosinac	118.745	116.423	109.760	120.050	128.278	50.976	44.092	42.601	36.979	28.151

Izvor / Source: MPŠR

Tablica 42. Ukupan broj klasiranih svinjskih trupova po kategorijama za period 2021. - 2025. godine*The total number of classified pig carcasses by category for period for period 2021 - 2025*

Kategorija/ Category	Oznaka/ Label	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Odojci	O	299.494	284.340	261.338	274.668	281.402
Prasad	P	67.306	69.719	62.842	66.012	63.534
Utovljene svinje	T1	793.269	746.500	667.878	693.500	670.296

Kategorija/ Category	Oznaka/ Label	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.
Utovljene svinje većih završnih težina	T2	44.730	37.610	61.111	77.919	89.325
Krmače	K	8.255	8.245	7.598	7.990	9.086
Mladi nerastovi	N	37	28	8	6	31
Stariji nerastovi i kastrati	NK	668	654	717	736	1.010

Izvor / Source: MPŠR

Tablica 43. Broj klaonički obrađenih i klasiranih svinjskih trupova kategorije (T1) po klasama i prosječnom postotku mesnatosti za period 2021. - 2025. godine

The total number of processed and classified T1 category pig by class and average lean meat for period 2021 – 2025

Godina / Year		2021.		2022.		2023.		2024.		2025.	
Klasa / Class	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
	S	383.031	61,68	405.991	61,67	327.374	61,64	240.556	61,38	245.972	61,41
E	368.838	58,20	312.424	58,31	313.289	58,26	401.923	58,03	372.727	58,09	
U	36.665	53,52	24.107	53,57	23.621	53,70	46.219	53,57	46.954	53,58	
R	2.231	48,03	1.480	47,94	671	48,42	1.926	48,56	1.795	48,47	
O	459	42,57	372	42,64	140	43,95	124	43,26	162	43,05	
P	252	37,81	173	38,72	28	38,72	77	32,76	127	36,38	
NU ¹	640	0	562	0	593	0	776	0	577	0	
OG ²	1.149	0	1.384	0	2.162	0	1.899	0	1.979	0	
Prosječna mesnatost % / Averaged meatiness %		59,62		59,95		59,75		58,87		58,96	

¹NU – neupotrebljivi svinjski trupovi nakon veterinarskog pregleda / unusable pig carcasses after veterinary examination

²OG – oguljeni svinjski trupovi / peeled pig carcasses

Izvor / Source: MPŠR

7. STOČARSKE IZLOŽBE

LIVESTOCK EXHIBITIONS

HAPIH-ov Centar za stočarstvo u suradnji s uzgojnim udruženjima i organizatorima na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini sudjeluje u pripremi i organizaciji stočarskih izložbi. Ove manifestacije značajne su za uzgajivače i potencijale kupce, ali su zanimljive i posjetiteljima iz urbanih sredina, jer predstavljaju kako promociju uzgoja tako i ruralnog načina života. Nažalost, zbog situacije s afričkom svinjskom kugom odgođene su sve planirane izložbe svinja u 2025. godini pa tako i ona u sklopu 32. Državne stočarske izložbe.

32. Državna stočarska izložba

U sklopu 32. Jesenskog međunarodnog bjelovarskog sajma u Gudovcu od 5. do 7. rujna 2025. godine održana je 32. Državna stočarska izložba. Pokrovitelj stočarske izložbe je Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, dok je uz organizatora Bjelovarski sajam d.o.o. suorganizator bila Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu (HAPIH, Centar za stočarstvo), uz svesrdnu pomoć uzgojnih udruženja, osobito središnjih saveza uzgajivača. Sajam je svečano otvorio saborski zastupnik Miro Totgergeli kao izaslanik predsjednika Hrvatskog sabora Gordana Jandrokovića. Ispred HAPIH-a pozdravnu riječ održao je ravnatelj Hrvoje Hefer, koji se zahvalio svim uzgajivačima i izlagačima te ih pohvalio za njihovu predanost i ustrajnost.

Na ovogodišnjoj Državnoj stočarskoj izložbi sudjelovalo je gotovo 200 izlagača koji su predstavili više od 400 grla u 39 pasmine i 85 kolekcija. Izlagači su predstavili svoja najkvalitetnija grla / kolekcije domaćih životinja - goveda, konje, ovce, koze, perad i pčele.

Izložba svinja nije održana iz preventivnih razloga s ciljem sprečavanja širenja afričke svinjske kuge.

Drugog dana savjetovanja održana je i panel rasprava Hrvatski uzgojni program – revitalizacija za koji je uvodno izlaganje održao izv. prof. dr. sc. Dubravko Škorput s Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U raspravi koju je moderirao Dubravko Škorput (Agronomski fakultet), sudjelovali su Željko Mahnet (MPŠR), Marija Špehar (HAPIH), Ivica Kos, Stjepan Belić i Vlado Biškup (SUS), Vladimir Margeta (FAZOS).

U novom programskom konceptu savjetovanja, po prvi puta je uključen i studijski posjet vrsnom uzgajivaču svinja i boutique mesnici, Daliboru Vrčeku, nekadašnjem predsjedniku SUS-a.

8.2. EDUKACIJE DJELATNIKA I UZGAJIVAČA *EDUCATION OF EMPLOYEES AND BREEDERS*

Tijekom 2025. godine održane su dvije on-line edukacije djelatnika područnih ureda HAPIH-ovo Centra za stočarstvo. Rad u novoj aplikaciji „Selekcija svinja“ na HAGRIS platformi bila je tema edukacije održane 23. rujna 2025. godine, na kojoj su djelatnici područnih ureda HAPIH-a upoznati sa radom u novoj aplikaciji i čijim je razvojem omogućeno unapređenje sustava prikupljanja, praćenja i obrade podataka uz povećanje točnosti, kao i brža obrada i dostava rezultata, kako uzgajivačima

tako i drugim zainteresiranim stranama. Dana 19. prosinca 2025. godine održana je edukacija na temu „Dobrobit životinja u svinjogojstvu – odbijena prasad“, na kojoj su djelatnici područnih ureda upoznati s provedbom izravne potpore poljoprivredi i IAKS mjera ruralnog razvoja za 2025. godinu, u sklopu intervencije 70.06. Plaćanje za dobrobit životinja.

Osim nadležnih uprava u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i ribarstva (Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane, Uprava za stočarstvo i kvalitetu hrane) i Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu aktivno je bila uključena u suzbijanje, kontrolu širenja i iskorjenjivanje ASK-a kroz rad u Nacionalnom kriznom stožeru za kontrolu i suzbijanje afričke svinjske kuge.

Djelatnici HAPIH-a članovi su i lokalnih kriznih stožera te sudjeluju u provedbi postupaka koji mogu doprinijeti zaustavljanju širenja, kontroli i ublažavanju posljedica bolesti.

HAPIH-ovi djelatnici su održavali edukacije za uzgajivače svinja, kako bi ih dodatno informirali o pojavnosti afričke svinjske kuge i mjerama za sprečavanje njenog širenja, kao i pružili odgovore na sva neposredno postavljena pitanja. Ove edukacije održane su temeljem poziva jedinica regionalne i lokalne uprave i samouprave na ugroženim područjima, kao i na ostalim područjima Republike Hrvatske.

Shodno iskazanom interesu, HAPIH je u najkraćem roku organizirao i održao edukacije za uzgajivače na temu Osnove biosigurnosnih mjera u uzgojima svinja. Kao glavni zaključci održanih edukacija su: potreba pridržavanja osnovnih zakonom i podzakonskim aktima propisanih biosigurnosnih mjera, pravovremena prijava znakovna bolesti, uginuća i pobačaja veterinaru i ažurno vođenje evidencija i provedba označavanja i registracije, premještanja svinja te redovno ažuriranje brojnog stanja.

Osim održanih edukacija za uzgajivače u jedinicama lokalne i regionalne samouprave koje su pokazale interes, djelatnici područnih ureda Centra za stočarstvo HAPIH-a kontinuirano su dijelili EFSA letke i edukativne letke HAPIH-a vezano za problematiku ASK s odgovorima na često postavljena pitanja o bolesti, mjerama, postupcima građana, naknadama, postupcima uzgajivača i biosigurnosnim mjerama na gospodarstvima.

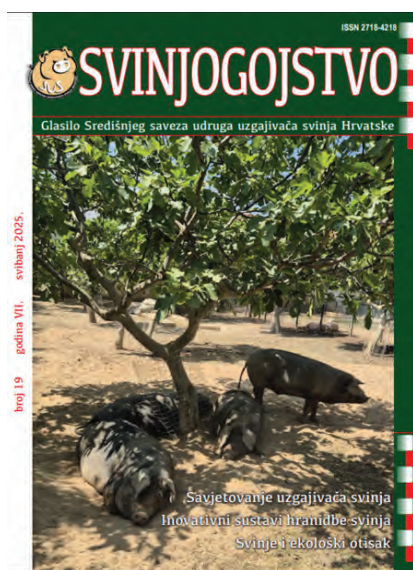
Stoga i dalje apeliramo na pojačani oprez svih onih koji drže svinje. Potrebno je svaku promjenu zdravstvenog stanja i uginuća svinja odmah prijaviti veterinaru te se pridržavati biosigurnosnih i svih drugih mjera određenih Naredbom o mjerama kontrole za suzbijanje afričke svinjske kuge u Republici Hrvatskoj.

8.3. GLASILO SREDIŠNJEG SAVEZA UDRUGA UZGAJIVAČA SVINJA HRVATSKE

MAGAZINE OF BREEDERS ASSOCIATION

Svinjogojstvo je stručni časopis koji od 2019. godine izdaje Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske (SUS) te je prvi specijalizirani časopis namijenjen uzgajivačima svinja u Hrvatskoj. Od 2020. godine časopis se počeo objavljivati i u online izdanju, a objavljuje se tri puta godišnje. Cilj časopisa je pružiti najnovije informacije o aktualnim događanjima u svinjogojskom sektoru te predstaviti najnovija tehnološka dostignuća u svinjogojstvu u Hrvatskoj i u svijetu. U izradu časopisa, odabir tema i njihovu obradu uključeni su stručnjaci Agronomskog i Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek, Hrvatskog veterinarskog instituta, djelatnici Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva HAPIH-ovog Centra za stočarstvo, predstavnici SUS-a, udruge "Fajferica" i drugih uzgojnih udruženja. Časopis obuhvaća aktualne teme iz različitih područja svinjogojske proizvodnje, među kojima su mjere i postupci u uzgoju svinja, reprodukcija, selekcija, hranidba, tehnologija, alternativni sustavi uzgoja, zdravstvena zaštita, dobrobit svinja, te prerada mesa. U svakom broju predstavljeno je jedno obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo koje se bavi uzgojem svinja te se redovito objavljuju burzovna izvješća.

9. PRILOZI ATTACHMENTS

ICAR certifikat kvalitete

ISO certifikat (hrv / eng)

ISAG certifikat kvalitete

Certificate of Participation

This is to certify that ISAG Institutional Member

**Department for Biotechnological Analyses, Mycotoxins and Pesticide Residues
Osijek, Osječko-baranjska, Hrvatska**

has participated in the
2024-2025 International Bovine (*Bos taurus*) STR Typing Comparison Test
with the following result:

Absolute genotyping accuracy rank: 1
Total number of participating labs: 82

Absolute genotyping Accuracy	
Rank	% Labs
1: 100% – 98%	90.24
2: 97.9% – 95%	4.88
3: 94.9% – 90%	0
4: 89.9% – 80%	3.66
5: Below 80%	1.22

THE SCORING SYSTEM:
Based on the twelve (12) ISAG recommended Bovine STR DNA Markers (BM1818, BM1824, BM2113, ETH3, ETH10, ETH225, INRA23, SPS115, TGLA53, TGLA122, TGLA126, TGLA227)

Absolute genotyping accuracy (Aga): $(Nga - Gaa) / Nga$ (as percentage) considers the total number of discrepancies, that is genotyping errors and 'blanks' (no genotype reported)

Nga: total number of expected genotypes (reference samples not included)
Gaa: total number of genotype errors, including blanks

President: Dr. Christopher Tuggle

Secretary: Dr. Sofia Mikko

ISAG is a scientific society that provides a forum for the exchange of information, methods and materials between members and for standardization of genotyping nomenclature. ISAG is not involved in the accreditation of services, genotyping laboratories or individuals and ISAG does not regard participants in the Comparison Tests as indicating that a laboratory is internationally accredited. This certificate reflects the laboratory performance in the specific comparison test.

Certificate of Participation

This is to certify that ISAG Institutional Member

**Department for Biotechnological Analyses, Mycotoxins and Pesticide Residues
Osijek, Osječko-baranjska County, Hrvatska**

has participated in the
2024-2025 International Horse (*Equus caballus*) STR DNA Typing Comparison Test
with the following result:

Absolute genotyping accuracy rank: 1
Total number of participating labs: 100

Absolute genotyping Accuracy	
Rank	% Labs
1: 100% – 98%	85
2: 97.9% – 95%	9
3: 94.9% – 90%	3
4: 89.9% – 80%	2
5: Below 80%	1

THE SCORING SYSTEM:
Based on the twelve (12) ISAG recommended Equine (*Equus caballus*) STR DNA Markers (AHT4, AHT5, A5B2, A5B17, A5B23, HMS2, HMS3, HMS5, HMS7, HTG10, HTG4, VHL20)

Absolute genotyping accuracy (Aga): $(Nga - Gaa) / Nga$ (as percentage) considers the total number of discrepancies, that is genotyping errors and 'blanks' (no genotype reported)

Nga: total number of expected genotypes (reference samples not included)
Gaa: total number of genotype errors, including blanks

President: Dr. Christopher Tuggle

Secretary: Dr. Sofia Mikko

ISAG is a scientific society that provides a forum for the exchange of information, methods and materials between members and for standardization of genotyping nomenclature. ISAG is not involved in the accreditation of services, genotyping laboratories or individuals and ISAG does not regard participants in the Comparison Tests as indicating that a laboratory is internationally accredited. This certificate reflects the laboratory performance in the specific comparison test.

10. ZNANSTVENO STRUČNA SURADNJA I PUBLICIRANJE

SCIENTIFIC PROFESSIONAL COOPERATION AND PUBLICATION

1. Škorput D., Stupnišek I., **Špehar M.**, Karolyi D., Kaić A., Luković Z. (2025): Effect of African swine fever on genetic diversity in Black Slavonian pig. *Frontiers in Animal Science*, 6:1553271,8. doi: 10.3389/fanim.2025.1553271
2. Škorput D., Kaić A., Karolyi D., **Špehar M.**, Luković Z. (2025): Challenges in BLUP-based genetic evaluation of pigs with high levels of imported germplasm. *Proceedings of the 15th International Symposium Modern Trends in Livestock Production October 29 – 31, 2025, Belgrade, Serbia* / Škrbić, Zdenka (ur.). Beograd: Institute for Animal Husbandry, Belgrade-Zemun, Serbia, str. 146-149.

11. IZVJEŠĆE PRIPREMILI AUTHORS

• CENTAR ZA STOČARSTVO

Vinkovačka cesta 63 c, 31 000 Osijek
+385 (0)31 275 186, cs@hapih.hr, www.hapih.hr

Mladen Škiljević, dipl.ing., *mladen.skiljevic@hapih.hr*

Mihaela Kemenović, mag.ing.agr., *mihaela.kemenovic@hapih.hr*

Ivan Zorinić, mag.ing.agr., *ivan.zorinic@hapih.hr*

Milomir Uzelac ing., *milomir.uzelac@hapih.hr*

dr. sc. Zdenko Ivkić, *zdenko.ivkic@hapih.hr*

dr. sc. Dragan Solić, *drago.solic@hapih.hr*

Mladen Molnar, dipl. ing., *mladen.molnar@hapih.hr*

Davor Pašalić, dr. med. vet., *davor.pasalic@hapih.hr*

dr. sc. Marija Špehar, *marija.spehar@hapih.hr*

dr. sc. Polonca Margeta, *polonca.margeta@hapih.hr*

dr. sc. Renata Hanzer, *renata.hanzer@hapih.hr*

Vatroslav Tissauer, dipl. ing. polj.,univ. spec. oec., *vatroslav.tissauer@hapih.hr*

Jelena Ceglec, dipl.ing., *jelena.ceglec@hapih.hr*

Davorka Blažek, dipl.ing., *davorka.blazek@hapih.hr*

• MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, ŠUMARSTVA I RIBARSTVA

Djelatnici Sektora za označavanje i registraciju životinja i upravljanje podacima u stočarstvu, Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane izradili su poglavlja 5 (Označavanje i registracija domaćih životinja) i 6 (Kontrola ocjenjivanja na linij klanja životinja). Djelatnici Uprave za stočarstvo i kvalitetu hrane sudjelovali su u obradi podataka za poglavlje 3 (Provedba aktivnosti).

- **UZGOJNA UDRUŽENJA**

U pripremi podataka za poglavlje 2.4. (Suradnja s uzgojnim udruženjima) sudjelovali su djelatnici ili predstavnici uzgojnih udruženja:

Središnji savez udruga uzgajivača svinja Hrvatske, *sus@sus.hr*

Udruga uzgajivača svinja „Banijska šara“, *banijska.sara@gmail.com*

Plemenita Općina Turopoljska, *plem-op-turopoljska@zg.t-com.hr*

Udruga uzgajivača crne slavonske svinje „Fajferica“, *fajferica@fajferica.hr*

Udruga uzgajivača svinja pasmine mangulica, *mangulicaudruga@gmail.com*

**Hrvatska agencija za
poljoprivredu i hranu**

Ulica kardinala Alojzija Stepinca 17
31000 Osijek
tel. +385 31 275 200
e-mail: hapih@hapih.hr

www.hapih.hr

